ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 158 (6087)
АВГУСТЫН
6
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ордена Ленина Библиотека СССР имени В. И. Ленина

СССР дотор Стокгольмско Уряада гар табилга хадаа городууд ба деревнинүүдтэ политическэ хүсэтэ дэбжэлтын оршон байдалда ябуулагдаба. Советскэ правительствын Сталинска эб найрамдалай гадаадын политикые советскэ арад хүсэдөөр, нэгэн һаналаар һайшаа-һанаа харуулба.

Эб найрамдалай хэрэгтэ агууехэ оруулалта

Атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай, россиин ба улад зониие олоор худаха зэбсэгые түрүүн хэрэглэһэн правительствые сөрөгөй гэмтэн гэжэ соносхохо тухай эб найрамдалай тала баригшадай үндэсэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско Уряада гар табилгын тула СССР дотор ябуулагдажа байгаа кампаниин дүнгүүд тухай эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй мэдээсэл мүнөөдөр тунхаглагдаба.

Мэдээсэлһээ харахада, манай орон дотор Стокгольмско Уряада гар табилга хадаа алас холын зарим районуудһаа хүндэ дүүргөгдөө, эдэ районуудта тус кампани мүн лэ һаядаа дүүргэгдэхэ байна. Кампаниин эхилһэнһээ хойшо [illegible]ниин 30-һаа августын 1 хүртэр— эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэ[illegible]эйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй Уряада бүхыдөө 115 миллион [illegible] 940 советскэ гражданинууд гар [illegible].

Тиимэ болохолоороо, Советскэ Союзай [illegible] хүсэһөн хүн зон барандаа эб найрамдалай түлөө, дайнда эсэргүүсэжэ [illegible]ханаа нэгэн һаналаар мэдүүлбэ.

Советскэ Союз дотор гар табилгын кампани хадаа бодото бүгдэарадай шэнэтэй байгаа. Энэ кампани болбол СССР-ай арадуудай морально-политическэ нэгдэлые, коммунистическэ партиие ба Советскэ правительствые тойрон, нүхэр Сталинние тойрон тэдэнэй нигта жаг[illegible]лые шэнэ хүсэтэйгөөр харуулаа.

Эб найрамдалда дуратай олонациональ[illegible] манай ороной бүхы арадууд дайнда [illegible]эргүүсэхэ, атомна зэбсэгые хоримжолхо, [illegible] хорилтые сахихын тула уласхоо[illegible]ын хиналта байгуулха, ямар нэгэн [illegible]ндо эсэргүүгээр атомна зэбсэг хэрэг[illegible]эн правительствые сэрэгэй гэмтэн [illegible] соносхохо хүсэлтэй байһанаа нэ[illegible] һаналаар мэдүүлөө.

СССР-эй ажалшад хадаа эб найрамда[illegible] түлөө тэмсэхэдээ зориг бадаруулаг[illegible] советскэ патриотизмые харуулна, [illegible]эй хүсэниинь өөрынгөө үндэһэ [illegible]ада расова гү, али націоналисти[illegible] үзэл бодолнуудтай бэшэ, харин [illegible] зүгһөө советскэ Эхэ орондоо гүн [illegible] этигэлтэй ба үнөн сэхэ байһанда, [illegible]ай ороной бүхы націнуудай ажалша[illegible] ахадүүгэй хани барисаанда байна.

«Советскэ Союзай арадуудай національна үг заншалнууд ба бүхы ажалшадай ажабайдалай юрэнхы интересүүд [illegible]ске патриотизм соо найралдан зо[illegible]ндоно, — гэжэ нүхэр Сталин заана. —Советскэ патриотизм гээшэ манай ороной бүхы націа ба арадуудые илган [illegible]лгаадаг бэшэ, харин нэгэ бүлө ахадүүнэр болгон нэгэдхэдэг юм. Советскэ Союзай арадуудай эбдөршэгүй ба улам [illegible] бүхэжэжэ байгаа хани барисаанай үндэһэ һууринь энээндэ байна гэ[illegible] үзэхэ хэрэгтэй. Тиихэтээ хамта СССР-эй арадууд хилын саада тээхи [illegible]ронуудай арадуудай эрхэнүүдые ба бээ[illegible]ханхай байдалые хүндэлдэг ба хүршэ [illegible]үрэнүүдтэйгээ эб найрамдалтай ба ха[illegible] барисаатай ажаһуухаар бэлэн бай[illegible]нэ хододоо харуулдаг юм. Эрхө сү[illegible]дэ дуратай арадуудтай манай гүрэнэй [illegible]бөө барисаанай ургажажа ба бэхи[illegible]жэ байһанай үндэһэ һууринь энээн[illegible] байна гэжэ үзэхэ хэрэгтэй».

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай [illegible]үлөө тэмсөл хадаа Советскэ Союзай [illegible]ухы ажалшадай ажабайдалай интересүүдые харюулна гэжэ СССР-эй арадуудай [illegible]ада гараа табихадаа мэдүүлээ. Эб [illegible]найрамдалда дуратай ленинско—сталинска политика хадаа советскэ общественнэй гүрэнэй байгуулалтын үндэһэн, принципиальна һууринуудһаа эшэ абадаг [illegible]йна. Советскэ хүнүүд зохёон байгуулхы творческо ажал эрхилжэ байна. Тэдэнэй хүсэл оролдолго хадаа ажалын ба культурна байгуулалтадаа шэнэ ажалтануудые туйлаха, иног социалистическэ Эсэгэ оронойнгоо саашадаа [illegible]лбарха хэрэгтэ зорюулагданхай. Һаяхан 1950 оной хоёрдохи кварталда СССР-эй арадай ажахые хүгжөөлгын үндэсэй дүүргэлтын дүнгүүдые Центральна Статистическэ Управлени тунхаглаа. Советскэ хүнүүд болбол өөһэдынгөө шэн зоригто ажалай аша үрэнүүдые, капиталистическэ системэдэ орходоо ажахын социалистическэ системын хэмжээлэшэгүй булюу хүсэтэй байһанай шэнэ эли тодо гэршые тон [illegible] хангалтатайгаар хараа.

Советскэ арад болбол өөрынгөө тэмсэлэй ба хүдэлмэрийн дүнгүүдые хуулита омогорхолтойгоор харана. Тэрэ хадаа коммунизмын замаар урагшаа манай ороной саашадаа дабшалтын амжалтануудта хэлбэришэгүй этигэлээр түгэс байна.

Советскэ хүн бүхэн хадаа бата бэхи ба үнэ удаан үргэлжэлһэн өб найрамдалые үнэн сэдьхэлһээ хүсэжэ байна. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүй анхаралайнь түлөө большевистскэ партида, Советскэ правительствода, агууехэ Сталинда гүн гүнзэгы баясхалангаа Советскэ Союзай бүхы ажалшад гайхамшагта нэгэн һаналтайгаар мөдүүлнэ. Манай арад ба манай правительство болбол эб найрамдалые хамгаалха нэгэн хүсэлэнтэй байна гэжэ ороноймнай бүхы городуудта ба тосхонуудта, бүхы районуудта үнгэргэдэһэн Стокгольмско Уряа доро гар табилгын кампани харуулаа.

Сталинска сэсэмэргэн гадаадын политика, эб найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани харилсаанай түлөө СССР-эй шууд сэхэ ба эрид шанга тэмсөл болбол манай ороние бүхы оронуудтахи олон зуун миллион хүнүүдэй һайшааха ба дэмжэхэ ябадал хангаа. **Стокгольмско Уряада гараа табихадаа советскэ арад болбол Советскэ правительствын Сталинска эб найрамдалай гадаадын политикые хүсэдөөр ба нэгэн һаналаар һайшаа-һанаа харуулба.**

«Советскэ хүнүүд, — гэжэ эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй мөдээсэл соо хэлэгдэнэ, — Стокгольмско Уряада нэгэн һаналаар гар табихадаа, эб найрамдалда дуратайгаа, бүхы арадуудтай хани харилсаатай байхые хэлбэришэгүйгөөр хүсэдэгөө бүхы дэлхэйдэ элирхэйлэн харуулаа, дайнда эсэргүү, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө, арадуудай аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлэй арюун хэрэгтэ шэнэ оруулалта хэнэн байна. Эб найрамдалай тала баригшадай улаасхоорондын эмхидэмэл фронт хадаа советскэ арадай нэрэ дээрэ үнэн ба найдабарита түшэг тулгууритай байна».

Олон тоото суглаанууд ба митингнүүдые хөжэ, СССР-эй ажалшад болбол Корейскэ арадта эсэргүү дээрэмдэлгын дай ябуулагша гадаадын агрессорнууд тушаа ехэ зэбүүрхэл мэдүүлээ, Кореяһээ гадаадын сэрэгүүдые гаргахые эринө.

Хэзээ бүхэнэ советскэ хүнүүд бүгдэарадай дэбжэлтын үдөрнүүдтэ Эхэ орондоо өөһэдынгөө инаглалые, эб найрамдалда өөһэдынгөө эрмэлзэлгые зориг ехэтэй творческо ажалтай холбоно. Городуудай ба тосхонуудай ажалшад болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдөлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй Уряа доро гар табилгаяа арадуудай эб найрамдалай ба хани барисаанай бата хэрэм — социалистическэ Эсэгэ оронойнгоо аша туһада шэн зоригто худалмэреэрөө бэхижүүлнэ. Тэдэнэр болбол үйлэдбэриин түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, продукциин шанарые дээшэлүүлхын ба өөрынь үнэ сэнгые химдаруулхын түлөө бүгдэарадай социалистическэ мүрысөөнэй тугые үшөө дээшэнь үргэнэ. Олон миллион хүдэлмэришэд ба таряашад өб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, ажалай шэнэ габьяануудаар эб найрамдалда дуратай өөрынгөө агууехэ гүрэнэй хүсэ шадалые бүхэжүүлнэ. Советскэ патриодууд ба патриотнууд болбол Советскэ Союзай хүсэтэй байха бүринь, уласхоорондын байдалда тэрэнэй үүргэнь улам бүри ехэ байха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хөрэг хангагданхай байха гэжэ һайн мэдэдэг.

Эдө үдэрнүүдтэ бүхы дэлхэйн ажалшад Советскэ Союз тээшэ өөһэдынгөө анхаралые гүнзэгы ехэ инаглалтайгаар хандуулна. Советскэ арад нэгэн һанал бодолтой, тэрэ болбол эб найрамдалые хэлбэришэгүйгөөр хамгаалха гэжэ тэдэнэр харана. Тэдэнэр болбол советскэ хүнүүдэй бата сэхэ, даруу тэниглэн ба этигэл найдабаритай байһаниие харана. Советскэ арадай ябуулаа жэшээ болбол бүхы оронуудтахи эб найрамдалай тала баригшадые империалистическэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү шэн зоригто тэмсэлдэ зоригжуулна. Эб найрамдалай тала баригшадай худэлөөн үдэр бүри үргэдэжэ байна. Тэрэ худэлөөн болбол улам бүри олон миллион простой хүнүүдые бэедээ татана, эб найрамдалые хамгаалжа шадаха түгөлдэр хүсэн болоно.

Стокгольмско Уряа доро гар табилган хадаа манай ороной ажалшадай ургажа байгаа политическэ эдэбхиие харуулаа. Стокгольско Уряа доро советскэ хүнүүдэй агууехэ нэгэн һаналтайгаар гараа табилгань хадаа, — Советскэ Союзай арадууд болбол мүн саашадаашье дайнда өсэргүүгээр, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэнүүдтэ ябаха байһанайнь эли тодо гэршө мүн. Өөрынгөө хүсэнүүдтэ, өөрынгөө зүб хэрэгэй илалтада этигэдэг советскэ арад болбол коммунизм тээшэ манай социалистическэ Эхэ ороной худэлөөе зорюулагша Ленин—Сталинай партиие тойрон үшөө нигтаар жагсаа.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, агууехэ Сталинай сэсэн мэргэн ударидалгаар, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө шэнэ илалтануудтэ зорие!

(«Правдын» августын 4-нэй түрүү бэшэг).

Москва, Кремль

ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Кубаниин колхознигууд ба колхозницануу, МТС-үүд болон совхозуудай худэлмэрилэгшэд Эхэ орондоо халуун инаглалаар ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агууехэ хэрэг аршалан хамгаалха эрмэлзэлгээр нэбтэрэнхэй байжа, таряа тушааха (кукуруза ба рисгүйгөөр) гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид — августын 2-то дүүргээд, таряа хуряалгаяа түгэсхөө гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда элидхэнэбди.

Колхозууд ба совхозуудай намарай ба хабарай тарилгада шухала үндэр дээдэ шанартай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаа. Колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые бэелүүлэн, Краснодарска хизаарай худөө ажахын худэлмэрилэгшэд болбол малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тула ехэ худэлмэри ябуулжа байна, үбһэ сабшана, силос дарана, соломо ба михиинэ суглуулан, һурилнэ. Колхозууд ба совхозууд ниитынгээ малажалда тарян ба фуражна фоннуудые байгуулна.

Энэ жэлдэ колхознигууднай ажалта үдэртөө үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ таряа абана.

Мүнөө үедэ Краснодарска хизаарай худөө ажахын худэлмэрилэгшэд наран сэсэг, кукуруза, рис, хлопок ба бусад пропашной, техническэ культурануудые хуряалгада, намарай культурануудые тариха ба намартаа модо һуулгаха ябадал эрхим шанартайгаар үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээ бэлэдхэнэ, тэрэшэлэн 1951 ондо таригдаха хабарай культурануудай тарилгын бүхы талмай дээрэ намарай пар хахалжа эхилээ.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Кубаниин эрэгтэй ба эмэгтэй хасагууд болбол Ленин — Сталинай агууехэ партиин хүтэлбэреэр, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал ба аюулгүй байдалай түлөө, манай орон дотор коммунизм түргэнөөр байгуулхын түлөө саашадаа тэмсэхээр бүрин шиидэнхэй байна.

ВКП(б)-гэй Краснодарска крайкомой Секретарь Н. ИГНАТОВ.
Краснодарска хизаарай ажалшадай депутадуудай Советдэй исполкомой Түрүүлэгшэ П. ПАНТИКОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Краснодарска хизаартахи Түлөөлэгшэ П. ПЕЧЕРИЦА.
Краснодарска хизаарай худөө ажахын Управлениин Начальник И. МОИСЕЕНКОВ.

Москва, Кремль

ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Украинска ССР-эй Одесскэ областиин колхозууд ба совхозууд Танай үмэнэ абаһан социалистическэ уялгануудаа бэелүүлэн, таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэлнэбди. Эдеэ хоолой культурануудые бэлэдхэлгын түсэб 114,2 процент, тэрэ тоодо шэниисээр 120,7 процент дүүргэгдээ.

Эдеэ хоолой тон үнэтэй культура — үндэр дээдэ шанартай шэниисэ 1949 онойхиһоо 11 миллион 747 мянган пүүд ехээр энэ жэлдэ гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдаа.

МТС-эй худэлмэриин түлөө үгтэһэн счедуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Таряа тушааха түсэбөө областиин колхозууд ба совхозуудай болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ герой-город Одессын партийна организацинууд ба ажалшад нилээд ехэ туһа үзүүлээ.

Кукуруза ба бусад худөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын тула, намарай культурануудые таригада амжалтатайгаар бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ, намарай ба хара парнуудые хахалха, 1951 ондо бүри үндэр ургаса абаха бүхы условинуудые бии болгохын тула хамаг хүсэеэ зорюулхабди гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танние найдуулнабди.

Украинын КП(б)-гэй Одесскэ обкомой Секретарь А. ЕПИШЕВ.
Одесскэ областиин ажалшадай депутадуудай Советдэй исполкомой Түрүүлэгшэ К. КАРАВАЕВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Одесскэ областьдахи Түлөөлэгшэ Л. НИКОЛАЕНКО.
Одесскэ областиин худөө ажахын Управлениин Начальник Г. КОЗЛОВ.

Москва, Кремль

ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Молдавска ССР-эй колхозууд, совхозууд ба таряашадай ажахынууд 1950 оной ургасаһаа таряа тушааха гүрэнэй түсэбые (кукурузагүйгөөр) болзорһоонь урид 102,9 процент дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди.

Эдеэ хоолой культурануудые — шэниисэ ба хара таряа тушаалгын түсэб 109,9 процент дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 5 миллион 787 мянган пүүд үлүү ехэ шэниисэ тушаагдаа.

МТС-эй худэлмэриин түлөө натуро-түлбэриин тоосоогоор гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Молдавиин КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Л. БРЕЖНЕВ.
Молдавска ССР-эй Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ Г. РУДЬ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Молдавска ССР-тэхи Түлөөлэгшэ А. СЫЧ.
Молдавска ССР-эй худөө ажахын Министр Ф. КОВАЛЬ.

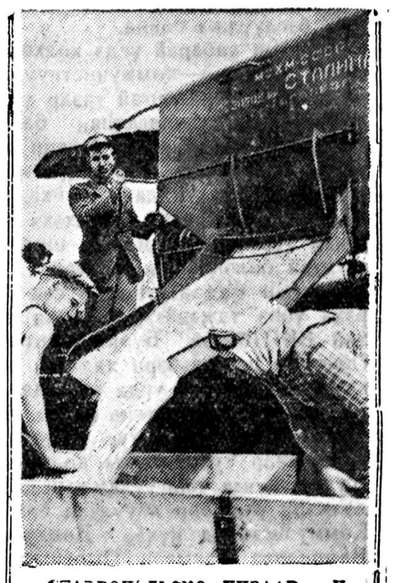

СТАВРОПОЛЬСКО ХИЗААР. Надеждинскэ МТС-эй механизаторнууд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаһан байна. Калининай нэрэмжэтэ колхозто таряа хуряалга баһһан комбайнер П. П. Бородин һайнаар худалмэрилнэ. Энэ нүхэр самоходно комбайнаар халаан соогоо 15—18 гектар таряа хадана, үдэр соогоо 450 — 500 центнер таряа сохино. Нүхэр Бородин таряа хуряалгые богони болзор соо һайн шанартайгаар дүүргэхэб гэхэ зуураа, сезон соогоо 600 гектар хадахаб гэһэн уялга абаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дундань) П. И. Бородин комбайнаһаа таряа буулгахыень хаража байна.

(ТАСС-эй фотохронико).

Һү ехые һаадаг райондо

ЖАШКОВ, (Киевскэ область). (ТАСС). Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэдһээ һү тоно абалгаар тус районой колхозууд бүхы Украина дотороо түрүү һуури эзэлээ һэн. Туйлаһан амжалтануудаа бэхижүүлэн, тэдэнэр мүнөө үнеэн бүриһөө 2500 литр һү һаахын түлөө тэмсэнэ. Жэлэй эхеэр тэндэхи һаалишадай хоёр халаанай худэлмэри эмхидхэгдэһэн юм. Иимэ хэмжээ абаһанай ашаар, малай харууһан бүхы колхозуудтань һайжаржа, үнеэдынь бүри һүтэй болоо. Мүнөө район соохи үнеэн бүриһөө 1452 литр һүн һаагдаа. Энэнь нёдондо жэлэйхиһээ 250 литрээр дээшээ болоно. Үнеэнэй ашаг шэмые бүри ехэ болгохо ябадалдань малаа лагерьна ёһоор харууһалга ехэ удхашанартай.

Петровскиин нэрэмжэтэ ба «20 лет Октября» гэдэг түрүү колхозууд малаа зунай үедэ эрхимээр харууһална. Тиин, үнеэн бүриһөө 2018—2134 литр һү һааба.

СТАХАНОВСКО-ЛУНИНСКА НҮҮДЭЛ ҺУРГУУЛИ

РИГА. (ТАСС). Латвийска магистральда түмэр замай техническэ пропагандын поездоор ерэһэн элдэб албанай мэргэжэлтэдэй бригада стахановско-лунинска нүүдэл һургуули эмхидхэһэн байна. Энэ һургуулидань Латвийска түмэр замай 250 шахуу худэлмэрилэгшэд һураба.

Томодхогдоһон колхозой культура

БЕЗЛЮДОВКА. (Харьковска обл). (ТАСС). Буденнын нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой центртэ хүрэхэтэй хамта, яларма зарлал угтажа, клубай драматическа кружогоор «Хэтэдээ хамта» гэһэн пьесын табигдахаяа байһые соносхобо.

Уранһайханай самодеятельностиин дүрбэн кружогуудай хамтарһые хараандаа абажа, тус колхозой правлени хадаа городой театрһаа дүршэлтэй режиссер, декораторые уриха ба холын полевой станууд та нүүдэл спектакльнууд ба концертнүүдые эмхидхэхэ гэжэ шиидхээ. Колхоздонь 5 мянга гаран том номтой ехэ библиотекэ бии. Таряа хуряалгын ба намарай тарилгын үедэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэнхэй. Номой фондонь хододоо шэнэдхэгдэжэ байдаг. Дунда һургуулиин директор нүхэр Хроновскиин хүтэлбэреэр худэлмэрилдэг лекторскэ группань наукын шэнэ туйлалтануудые ба худөө ажахын түрүү дүй дүршэлнүүдые шадамараар нэбтэрүүлнэ.

Колхозой радиотехник Кузьма Коц гэгшын һанаагаа табиха юумэнүүдынь олон. Хоёр мянган радиоточко хангаха хүсэтэй радиоузел баригданхай. К. Коц өөрынгөө туһалагшанартай хамта артелиингээ гэшүүдэй гэрнүүдтэ үшөө 300 шэнэ репродукторнуудые табижа байна. Радиоузелайнь микрофоноор колхозой түрүүлэгшэ, агитаторнууд, лекторнууд, радиогазетын редактор үгэ хэлэнэ.

Үдэшэндөө электрическэ гал Безлюдовкые гэрэлтүүлэн, яларна. Клуб, библиотекэ, кинозал соогуур хүн зон олон байдаг. Томодхогдоһон колхозой центрые тойрон сэсэгүүдэй клумбануу, полисаднигууд болон элдэб декоративна ургамалнууд таригданхай.

БОЛЕСЛАВСКИЙ — БРОНШТЕЙН ГЭГШЭДЭЙ ШАТАРАЙ МАТЧ

Будапештдэ болоһон уласхоорондын турнирта илагшад—СССР-эй гроссмейстернүүд И. Болеславский ба Д. Бронштейн гэгшэдэй хоорондо августын 1-дэ хоёрдохи матч наадалга болоо.

Гушадахи ябадалдаа наадагшад тэнсэбэ.

Бронштейн хоёрһоо 1,5 очкотой болоод, түрүүлжэ ябана.

КОЛХОЗНО ПОЛИНУУДҺАА

БИЧУРА. Аймагай колхозуудай полинууд дээрэ намарай хара таряан, мүн хабарай ороохото культурануу жэгдээр эдеэшэжэ, түрүүшын үдэрһөө хуряалгада комбайнуудые элсүүлхэ арга боломжо олон колхозуудта олгобо. Бичурын сельсоведэй «Красная Звезда» колхозой таряалан дээрэ августын 3-да хоёр «Коммунар» комбайнууд гаража, хуряалгые эхилээ. Комбайнер Маркел Афанасьев түрүүшын үдэр комбайнова агрегадаа тааруулжа һаатабашье, хахад үдэр соо 5 гектар хуряагаа. Тэрэшэлэн, Ворошиловай, Круминай, Рагозинай нэрэмжэтэ ба «Красный боевик» колхозуудта комбайнууд худэлмэрилжэ эхилэнхэй.

Логовскиин, Чкаловай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта хуряалгын худэлмэридэ жатканууд табигдаа. 2—3 үдэрһөө аймагай колхозуудта үргэлжэдөө хуряалга эхилхэнь.

ИВОЛГА. «Майн 1», «Осоавиахим» ба Маяковскиин нэрэмжэтэ колхозууд намарай хара таряае ба горох хуряажа эхилбэ. Иволгын МТС-эй самоходно комбайнын комбайнер Дондок Цырентарович Доржиев Маяковскиин нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ таряа хуряажа байна.

ТУРУНТАЕВО. Прибайкальска аймагай Буденнын, Лазогой, Сталинай нэрэмжэтэ ба Турунтаевска сельсоведэй «Красный партизан» колхозуудта жатканууд ба хэдэн арбаад худэлмэришэд поли дээрэ гаража, хуряалгын худэлмэриие эхилбэ.

ХЭЖЭНГЭ. «Ленинэй зам», Доодо-Худанай Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд таряагаа хуряажа захалба. «Ленинэй зам» колхозой поли дээрэ Хэжэнгын МТС-эй комбайн худэлмэрилжэ байна.

Ехэ шүүбэринүүд

Һаяхан Ташкентдэ болоһон, Гүрэнэй гурбан процентнэ урьһаламжын тиражай шүүбэринүүдэйнь таблица нөөсэлгын кассануудай Главна Управленидэ абтаба.

50 мянган түхэригэй шүүбэринүүд облигациин № 23 сериин № 040773 ба № 22 сериин № 088351 облигацинуудта тудаба.

25 мянган түхэригэй шүүбэринүүд иимэ облигацинуудта тудаа гэбэл: № 04 сериин № 004333, № 21 сериин № 016026, № 03 сериин № 062478, № 03 сериин № 067203 ба № 39 сериин № 080486 облигацинуудта.

Тираждань 10000 ба 5000 түхэригэй олон шүүбэринүүд мүн лэ бии.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнууд үбһэ хуряалга дээрэ

Иволгын аймагай Гильбирын соционой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи эхин парторганизаци хадаа колхозуудта ба совхозуудта нинтын малажалые хүргөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай парти, правительствын тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгтэ колхознигуудай хүсэ зоригые элсүүлхэ зорилго урдаа табяад, тэрэхээ бодото дээрэнь бэелүүлжэ байна.

Үнгэрһэн хабарай үедэ колхозой түрүү хүнүүдэй—коммунистнуудай үүсхэлээр сабшалангай газар үтэгжүүлэгдэһэн, уһалагдаһан байха юм. Аяар мянга гаран гектар газарта наг шэбхэ гаргаад, тэрээнние һайнаар уһалаад байхадаа, малай үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэжэ шадаха аргатай болоһониинь лабтай.

Нинтын мал адууһые хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангаха тухай ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой шиидхэбэри хадаа энэ парторганизациин урда табигдаһан эгээл шухала зорилгонь болоо. Бүхы коммунистнуд түс тогтоолой удхашанар тухай бүхы колхознигуудай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри үргөөөр ябуулһан байна. Коммунистнууд нүхэд Дондуков, Вампилова, Гармаев, Цыренжапов ба бусад нинтын малажалые хүргөөхэ хэрэгтэ адуу малай тэжээл бэлэдхэлгын хэрэгэй ямар ехэ удхашанартай байһаниие колхознигуудта тодорхойгоор тайлбарилһан ба өөһэдынгөө колхозой бодото байдалай жэшээ дээрэ харуулжа, ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулһан байха юм.

«Нинтын адуу малда үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ коммунистнуудай зорилгонууд» гэһэн асуудалые үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин эхилхын үшөө урда тээ энэ колхозой коммунистнууд суглаан дээрээ зүбшэн хэлсээ һэн. Партийна организациин зорилго хадаа бүхы колхознигуудые үбһэ хуряалгада элсүүлхэ ябадалда байна гэһэн шиидхэбэри тэрэ суглаан дээрэ гаргаһан байгаа. Тиин партийна суглаанайнгаа шиидхэбэриие коммунистнууд бодото дээрэнь бэелүүлнэ. Малай тэжээл бэлэдхэлгэдэ гарадаг дутуу дундануудые усадхаха тухай энэ парторганизациин коммунистнуудай дурадхалнуудаар бодото тобшололнууд хэгдэһэн байна.

Мал адууһанда хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ арга боломожонууд тухай хэлсэхэ зуураа, энэ партийна организаци хадаа үбһэ хуряалгын үедэ саг үргэлжэ хүдэлмэридхэ агитаторнуудые томилоо һэн. Эндэхи элидхэлцэд ба лекторнууд даалгагдаһан ажалаа һайнаар бэелүүлнэ. Агитаторнууд ба элидхэлцэд парторганизациин суглаанай даалгабариие бэелүүлжэ, колхознигуудай дунда саг үргэлжэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг юм. Агитаторнууд нүхэд Цырендоржиев, Цыремпилов, Дубданов гэгшэд газетэнүүдэй ба радиодамжуулгын һонинуудые колхознигуудта үдэр бүридэ хөөрэжэ үгэхэнөө гадна, үбһэ хуряалга дээрэ түрүүлжэ ябаһан колхозуудай ажал тухайда, түрүү дүй дүршэл тухайда һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Коммунистнууд болбол үбһэ хуряалга дээрэ һайнаар ажаллажа, бусад колхознигуудтаа жэшээ харуулна.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой үбһэшэдэй дунда гар хажууршад, машинистнууд, сомоо хаягшад, бухал табигшад бүгэдөөрэн үдэр бүриингөө даалгабариие дүүргэнэд.

Үгтэһэн нормонуудые үлүүлэн дүүргэхэ, бүтээһэн ажалайнгаа шанарые һайжаруулха гэһэн уряал хадаа колхозник бүхэнэй нангин уялга болоохой. «Дайшалхы хуудаһа» гаргадаг коммунистнууд нүхэд Б. Гармаев ба Цырендоржиев гэгшэд колхознигуудай ба бригадануудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнүүдэй дүнгүүдые элеэр харуулна, түрүү хүнүүдэй ажалай дүй дүршэлые дэлгэрүүлнэ.

Партийна организаци хадаа харуулан ойлгуулха агитацида түсхай анхарал хандуулна. Үбһэшэдэй байрануудта плакадууд, лозунгнууд ба диаграмманууд хадагдан хай. Эдэнь колхознигуудай урда парти, правительствын табиһан зорилгые эли тодоор харуулна.

Эндэхи партийна организациин коммунистнууд Зэдын аймагай түрүү машинистнуудай үүсхэлые халуунаар дэмжэбэ. Тиин түрүү машинист Баваеан Доржиев 10 гаран гектар газарта үбһэ сабшана, гар хажууршад нүхэд Базар Пурбуев, Доржи Нимаев гэгшэд 1,5—2 нормо дүүргэнэ. Үбһэ хуряалгын үедэ ажалай жаяг заршам һайнаар сахигдана.

Үбһэшэдэй ажалай зүблөөнүүд дээрэ уялганууда ямараар дүүргэжэ байһан тухай асуудалнууд хэлсэгдэнэ. Эндэ элирүүлэгдэһэн дутуу дунда зүйлнүүд дары усадхагдана. Үбһэ хуряалгын хүдэлмэри болбол колхозуудай урда табигдаһан эгээл шухала зорилгонуудай нэгэн гэжэ мэдэрһэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуд сабшалангайгаа газарай нилээд хубие сабшаһан, хуряаһан байха юм. Силос дараалга, витаминна тэжээл бэлэдхэлгэ һайнаар ябуулагдана.

А. Нагаслаев.

Комсомолецууд жэшээ харуулна

Торгин аймагай колхозуудтахи комсомолецууд үбһэ хуряалга дээрэ эрхим жэшээ харуулан ажаллана. «Улаан-Номто» колхозой комсомолецууд нүхэд Туцинов ба Бадмаев гэгшэд 0,5 га хажуураар сабшахын орондо нэгэ га хүрэтэр сабшадаг юм. Тус комсомолецуудай ажаллаадаг бригадынхид бүгэдөөрөө нормоёо дүүргэнэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо машинистнууд нүхэд Мухолзоев ба Батуев гэгшэд нормоёо үдэр бүри 120—130 процент дүүргэжэ, колхознигуудта жэшээ харуулна.

Һаалишад-комсомолецууд Д. Цыденова, Р. Цыденова гэгшэд фермэ дээрэ хүдэлмэрилхынгөө хажуугаар үбһэ хуряалгада ябадаажа, үдэр бүри 0,5—0,5 га үбһэ сабшана.

Г. Ильин.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нормоёо 200 процент дүүргэдэг Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай загаһа бариэтын бригадын бригадир Д. Цивилев (зүүн гарһаа), загаһашан Т. Меньшикова, В. Ушаков гэгшэд байна.

Загаһашадай шухала зорилго

Республикымнай загаһашад зунай сезон соо загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Загаһанай заводуудай ба комбинадуудай хүдэлмэрицэд эб найрамдалай стахановска вахтада хабаадалсажа, нилээд ехэ амжалтануудые туйлана.

1950 оной хоёрдохи кварталай хүдэлмэриин дүнгөөр, Байкалгосрыбтрестын 7 предприятинуудай 5-ниинь энэ оной түрүүшын хахад соо загаһа барилгаар абаһан уялгаяа дүүргэжэ шадаба. Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай (директорынь нүхэр Чирков) загаһашад хахад жэлэйнгээ даалгабариие 204,9 процент дүүргээ. Тэрэшэлэн Нижне-Ангарскын комбинат, Дубининска загаһанай завод ба бусад заводууд квартальна болон 6 һарынгаа даалгабариннуудые 133 процент хүрэтэр дүүргэжэ, түсэбөөө гадуур хэдэн эүүн центнер загаһа Эхэ орондоо тушааһан байна.

Трест дотороо мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябаһан Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай стахановец нүхэр Цивилевой хүтэлбэрилдэг бригада үндэр показательнуудые харуулна. Тус бригада хоёрдохи квартал соо загаһа бариха түсэбөө 259,1 процент дүүргэжэ, табанжэлэйнгээ даалгабарита программые үлүүлэн дүүргээ.

Нүхэр Цивилев загаһашадайнгаа хүдэлмэриие тон шадамараар хүтэлбэрилнэ. Үбэл, зунгүй алишье сезоной хүдэлмэриие тэрэнэй тон зүбөөр эрхилдэг дээрэһээ, бригадань саг үргэлжэ амжалта түйладаг байха юм. Иимээр ажалладаг бригадануудтрест дотор арба гаран тоологдоно.

Гэхэтэй хамта, трестын зарим предприятинууд загаһа барилгые ехэхэн дутагдалтайгаар үнгэргэжэ байна. Горячинска, Яруунын ба бэшэ бэшэ загаһанай заводуудта социалистическэ мүрысөөн ханталтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Загаһа баридаг газарнуудаар гэр байрануудай заһабарилгадаагүй, дээрэһээ олон загаһашад балагнууд ба землянкануудсоо байна.

Байкалгосрыбтрестын бүхы предприятинуудаар түрүү бригадануудай хүдэлмэриин дүй дүршэл дэлгэрүүлэгдэнэгүй. Загаһанай олонхи заводуудта холодильник үгы дээрэһээ бариглаһан загаһануудай болбосоруулагдажа үрдигдэнгүйгөөр үжэхэ, гутаха ябадалнууд гарана.

Загаһанай заводуудай ба комбинануудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэри дээрээ шэнэ техникые нэбтэрүүлхэ хүндэ хүшэр хүдэлмэринуудые механизацилха хэрэгтэ багаар анхаралаа хандуулна. Дубининска, Яруунын, Галуута-Нуурай загаһанай заводуудта өдөндо жэлһээ хойшо нэгэшье уралан нарижуулын дурадхал орүүлагдаагүй. Энэ баримта хадаа трестын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй юушье хэнгүйгөөр, миил һуудагые гэрэлэнэ.

Загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тула трестын ба тэрэнэй предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд дурсагдагша дутагдалнуудые ойрын сагта усадхажа, загаһашадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөө улам үргэдхэхэ ёһотой.

И. Андреев.

Стахановска вахтада

Манай республикын загаһа баридаг колхозуудай гэшүүд бүхы өөрөөйнгөө ажалшадтай хамта эб найрамдалай стахановска вахтада жагсанхай.

Байкало-Кударын аймагай «Совет байкальцев» гэжэ загаһа баридаг колхозой гэшүүд загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые август һара соо дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, стахановскаар ажаллажа байна. Энэ колхозой загаһашад августын түрүүшын 3 үдэр соо 300 пүүд загаһа барижа, гүрэндөө тушааба. Тэрэнэй 200 пүүдые нүхэр Кокориной хүтэлбэрилдэг стахановска бригада бариһан байна.

Мүн тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид абаһан уялгаяа бодото дээрэнь нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Энэ колхозой бригадир нүхэр Сахюгой бригадын гүбшууршад үдэр бүриингөө нормые 200—400 процент дүүргэжэ, нормоһоо гадуур хэдэн арбаад центнер загаһа барина.

И. Артюнин.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективуудаа, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, нинтын организацинууд ба хилын саанахи алдэ нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон улаан жэлнүүдтэ алдуур энхэ ажаһуулыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалганууде хүргэбэ:

Белоруусска ССР-эй Гүрэнэй хэблэлэй сотрудниууд;

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин типографиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Брест-Литовско түмэр замай Лунинец станциин вагонно депогой хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай коллектив;

Урда түмэр замай Харьков-Балашовска үзелай түмэрзамайхид;

Украинска ССР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи Гүрэнэй арбитражын сотрудниууд суглаан;

Москва городой Красногвардейскэ районой «Ширпотреб» фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Рижскэ обл'ono фабрикуч хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ворошиловград городой № 4 эхин һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Лысьвенскэ драматическа театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Днепропетровск городой «Днепровская правда» ба «Зоря» гэжэ областной газетэнүүдэй редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Пензенскэ областиин Советскэ районой, «Маяк революции» колхозой колхознигуд;

Улан-Удын шэдэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Барнаул городой городской түлишын комбинадай хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Бурят-Монголой АССР-эй Байкало-Кударын аймагай «Красный рыбак» колхозой колхознигуд;

Курска областиин Борисовска районой «Доброволец» колхозой колхознигуд;

Краснодарска хизаарай Варениковскэ районой «Победа» колхозой колхознигуд;

Хойто-Казахстанска областиин Пресновско дунда һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Сызранска трикотажна техникумэй һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Бурят-Монголой АССР-эй республиканска «Үнэн» газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэд;

Ейскэ гуталай фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Молотовско областиин Березники городой № 22 ремесленнэ училищиин һурагшад, багшанар ба албахаагшадай коллектив;

Казахска ССР-эй гэрэзэралай Министерствын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Коми АССР-эй «Лесной рабочий» гэжэ республиканска газетын сотрудниууд коллектив;

Киров городой № 5 эхин һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Алтайска хизаарай Косихинско районой, Малаховска һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Новосибирскэ щино-заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Хорезмска областиин юстициин управлени, түүдэй ба адвокатурын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

ВКП(б)-гэй Калужска горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

Баку городой шуһа шудхалгын байджанска научно-шэнжэлэлгын тудэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Ташкентскэ агролесомелиоративникумэй багшанар, һурагшад ба хаагшад;

Израиль гүрэндэ байгаа СССР-эй миссиин сотрудниууд коллектив;

Швейцарида байгаа СССР-эй предствын ба миссиин сотрудниууд коллектив;

«Небиоло» гэжэ машина бүтээдэг заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Турин, Итали;

Хүүгэдые хамгаалха Неаполитанска комитет, Итали;

«Болгароплодэкспорт» гэжэ нэй худалдаа наймаанай предприятидай хүдэлмэришэд ба албахаагшадфи;

Сигишоаре городтохи «11 июня» торго нэхэлгын фабрикын эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэд, Румыни;

Германо-советскэ хани барилгын Обществын штассфуртска нютагайнын хоёр мянган гэшүүд, Германи;

Санта-Фе городой коммунистическэ организаци, Аргентина;

Кеттеринг городой коммунистическэ партийн отделени, Англи;

Пьятра Нямцдахи «Парижская коммуна» гэжэ фабрикын албахаагшад, инженерно-техническэ персонал;

Фаленице городой барилгын общин хүдэлмэришэд ба албахаагшад, По

Сигишоаре городтохи мартын нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Румыни;

Медиашедэхи текстильнэ фабрикадай хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инжинүүдэй суглаан, Румыни;

Крайова, Мофлене-Долждохи механическа фабрикын албахаагшад ба мэрицэд, техническэ персонал, Ру

Крайоводохи «Ворьба» гэжэ металлургическа заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Румыни;

Албанска Союзай ураншохёолшоо Залуушуулай Коммунистическэ рацинн Аргентинскэ гүйсэдхэхэ комитет, Буэнос-Айрес;

Цейсхольц боро-нүүрһэнэй шахтернууд ба албахаагшадай коллектив, Бернсдорфоль Германи;

Медиашедэхи «Теба» гэжэ фабрик албахаагшад ба хүдэлмэришэд, техническэ персонал, Румыни;

Брнодохи Готвальдын нэрэмжэтэ водой хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Чехословакиг;

Сумперскэ районой ажалшадай коллаан, Чехословакиг;

Болгаридахи эб найрамдалын нацинональна комитет, Софи;

Калининградска областиин, Сов городой комсомольско ба залуучуудын суглаан;

Днепропетровско химико-техническа институдай механическа фа тедэй 4-дэхи курсын студентнүүдэй коллаан;

Краснодарска педагогическа ба шанарай институдай хэлэнэй ба литературын факультедэй багшанар ба студентнүүдэй коллектив;

Улаан Одоной орденто Ленинградска Егоровой нэрэмжэтэ вагон бүтээдэг заводой хүдэлмэришэд, инженер-технигүүд ба албахаагшадай суглаан;

Ном худалдадаг Горьковско областиин конторын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Борисов городой Черняховскийн нэрэмжэтэ һуралсалай үйлэдбэриин предприятиин хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Оёдолой хүдэлмэришэд ба трикотажна промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гэй коллектив;

Ростов-на-Дону городой Орджоникидзевскэ районой «30 лет Октября» нэрэмжэтэ инвалидуудай артелиин коллектив.

(Үргэлжэлэлнь) хэсэгтэ.

Румынска хүдөө ажахын выставкэ

Москвада, Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын центральна парк соо, Румыниин хүдөө ажахын выставкэ нээгдэ.

Румынска арадай республикын ба Советскэ Союзай түгуудаар гөөгдөһөн выставкын главна павильоной талмай дээрэ столицын промышленна, хүдалдаа наймаанай ба ажахын органуудай, нинтын организацинуудай түлөөлэгшэд, наукын, литературын, искусствын ажал-ябуулагшад, мүн дипломатическа корпусуудай гэшүүд суглараа.

Румынска арадай республикын Гадаадын хүдалдаа наймаанай Министр господин Бырлэдяну выставкээ нээбэ.—Выставкэ хадаа сүлөөлэгдэһэн румын арадай ажалай амжалтануудые советскэ арад зондо харуулха зорилготой байна, —гэжэ өөрынгөө үгэ соо г-н Бырлэдяну мэдүүлбэ.

—Социализмын агууехэ ороной —Советскэ Союзай туһаламжаар Румынска республикын ажалшад дайнай шарханууде эдэгээжэ шадаа. Советскэ Союзай агууехэ туһаламжа хадаа Румынида энээнэй урда тээ ороидоо бүтээгдэдэггүй байһан элэб зүйлэй продукциинуудые үйлэдбэрилхэ арганууде олгоо. Сүлөөлэгдэһэн румын арадай ажалай туйлалтануудаа Советскэ Союзай үнэн сэхэ туһаламжа хадаа манай ороной арадай ажахын саашадаа социалистическэ өөһоор, амжалтатайгаар хүргэлгын бата бэхи үндэһэн болоо.

Агууехэ советскэ арадта, Советскэ правительствода ба румын арадай эрхим нүхэр агууехэ Сталинда Румын арад үүн ехээр дуратай ба үнэн сэхэ байна гэжэ господин Бырлэдяну түгэсхэлдөө хэлэбэ.

Выставкын экспонадуудые айлшаад тон ехэтэ һонирхон хараа. Хоёр павильонуудта —3500 квадратна метр талмайе эзэлүүлэн бигдаһан хэдэн арбаад мянган экспонадуудые бии.

Румынска ажалшадые харуулаһан томо һайхан скульптура ба на павильоной урдань байна. Тус павильон соо үндэ промышленностиин бүтээһэн продукциин голо түлэб харуулагдана. Олон то стенднүүд хадаа Румыниин дустриин хэлбэришэгүй ехэ ураг тануудые, тэндэ арадай ажахын социализм тээшэ бата эрьеэ ныень харуулна.

Дунай—Хара Далайн хоорондо байгуулагдажа байгаа канал гайхамшагта ехэ барилгын ябуулга түмэр замай ба автомобильна магистральнуудай, подвижной составуудай ургалтануудые главна павильон соогоо харуулна.

Выставкын хүдөө ажахынь һаг тон һонирхолтой, Коллективзациин замда ороһон хүдөө ажахын хүргэлтые, техникээр зэвсэлэлгые харуулна.

Павильоной газаа тээ тохоһон 45 метр үндэртэй нефтин вышкэ зоной анхаралые татна. Мүн эндэ ехэ ехэ экспонадуудтракторнууд, комбайнууд, силосын түхеэрэлгэнүүд ба бусад һонирхолтой зүйлнүүд олон.

Хоёрдохи павильон соонь—үнэ хэрэглэлэй эд бараануудые үйлдбэрилхэ хэрэгтэ румын арадай ажалтануудые харуулһан экспонадуудые бии.

Выставкэ хадаа Румынска арадай республикын ажалшадай материальна ба культурна хэмжээнүүдсаг үргэлжэ ургажа байһые тодоор харуулна.

Выставкэ августын 20 хүртэ нээлгэтэй байха юм.

(ТАСС)

РЕСПУБЛИКЫН СПОРТИВНА НЭРЭ ХҮНДЫН ТҮЛӨӨ

Физкультурнигуудай үдэр хадаа Советскэ арадай һайндэр мүн. Манай залуу үетэн өөһэдынгөө хүсэ шадалые, хүсэл зоригые, моральна үндэр шэнжэ шанарнуудаа, Эхэ ороондоо, агууехэ Сталин багшадаа үнэн сэхэ байһанаа энэ үдэр харуулдаг гээшэ.

Советска физкультурна хүдэлөөн мүнөө шэнэ дэбжэлтэдэ байна. Физкультурна комитедуудболон спортивна обществонуудВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые бэелүүлхын түлөө, энээнһээ урда тээхи туйлалтануудаа арбидхахын түлөө саг үргэлжэ тэмсэжэ байна. Манай республикын заводууд, һургуулинууд, МТС болон колхозуудай хэдэн олон зуун хүнүүд спортдо хабаадана. Физкультурна хүдэлөөнэй эхин ячейкэнүүдэй тоо өлөшөржо байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ 40 мянга тухай залуушууд физкультурна коллективүүдтэ шэнээр ороо. 10 мянгаһаа үлүү залуушуул ГТО-гэй значогуудые абаа. 1950 ондо республикымнай спортсменүүд спортивно-техническэ шэнэ туйлалтануудые харуулаа. РСФСР-эй зононуудай, городуудай түрүү һуури эзэлэлгын түлөө мүрысөөнүүдтэ манай физкультурнигуудолоороо хабаадалсадаг болоһон байна. Манай спортсменүүд Мария ба Михаил Соловьевуудай, Юрий Шапошниковай, Капитолина Ревенскаягай, Лидия Бурмакинагай, Мария Лубковагай, Михаил Захаровай, Алеша Бобылевай нэрэнүүд өндоо республика ба областьнуудта мэдэгдэжэ болоһоор унинэй.

Шатарай турнирта 4 мянганһаа үлүүтэй колхознигуудхабаадалсаа. Тэдэнэр сооһоо шалгаран гарагшад Сибирь ба Дальна Востогой зональна мүрысөөндэ илалта туйлаһан байна. Бурят-Монголдо эгээл түрүүшынхээ энэ жэлдэ боксоор республиканска мүрысөөн үнгэргэгдөө. Тэрээндэ 90 хүн хабаадаһан байха юм. Эгээл хүсэтэй, шадабаритай боксернуудна Забайкальска округой боксёрнуудые илаһан байна.

Худөөгэй хүсэтэнэй мүрысөөндэ манай республикын 2000 гаран хүн хабаалаа. Манай түлөөлэгшэд РСФСР-эй чемпионой нэрэзэргэ абахын түлөө Орел город ошоһон байна. Залуу спортемен Соловьев —Баунтын аймагай хүдөөгэй һуригуулиин багша — РСФСР-эй чемпионой нэрэзэргэ абажа ерэ.

Зунай спортивна сезон мүнөө түлэб дундаа ябажа байна. Республикын олонхи аймагуудта хүнгэн атлетикын, национальна спортын болон футболой, волейболой, городкигай, шатарай мүрысөөнүүд боложо дүүрэ. Энэ жэлдэ эгээл түрүүшынхээ аймагуудхоорондын спортивна мүрысөөнүүд үнгэргэгдөө. Тиигэжэ физкультура ба спортдо шэнэ хүнүүдые олоор хабаадуулха талаар үшөө нэгэ алхам хэгдэһэн байна. Аймагуудай эрхим хүнгэн атлетигүүд мүнөө Улан-Удэдэ һуралсалай-тренировочно сбор хэжэ, зунай зональна мүрысөөндэ бэлэдхэжэ байна.

Энэ жэлдэ футболоор республикын кубок абалгын матчнууд үнгэргэгдөө. Городууд сооһоо ПВЗ-гэй «Локомотив», аймагууд сооһоо Зэдын аймагай команда түрүү һууриэзэлһэн байна. Һаяын үдэрнүүдтэ тус кубогой полуфинальна ба финальна наадалганууд эхилхэ юм.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй уялгалһанай ёһоор, хүнгэн атлетикээр колхозно залуушуулай республиканска мүрысөөн үнгэргэгдөө. Эндэ түрүү һуурие Торгин аймагай команда эзэлээ. Тиихэдэ, Сибирь ба Дальна Востогой найман областьнуудай командануудай мүрысөөн манай Улан-Удэдэ үнгэргэгдэхэ юм. Энэ мүрысөөндэ республикымнай худөөгэй хүнгэн атлетигүүд шэнэ ажалтануудые туйлаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Түмэр замай Дальневосточно округой зональна мүрысөөнүүдтэ хүнгэн атлетикээр, футболоор, волейболоор, баскетболоор, городкигаар эрхим һайн дүнгүүдые Улан-Удын ПВЗ-гэй коллектив харуулаа. Тэндэ нэгэдэхи һуриннуудай олонхиень заводой спортсменүүд эзэлээ. Залуушуул нүхэд Шевчук, Неродов, Кузнецов, Кенин, Токарев ба бусад илангаяа илгарһан байна. Тус коллектив Советскэ Союзай түмэр замуудхоорондын физкультурна мүрысөөндэ хабаадаха эрхэ олоо.

Эдэ мэтын амжалтануудай саашадаа улам ехээр туйлагдаха байһаниинь лабтай. Манай физкультурнигууд спортивна хэрэгсэлнүүдээр болон стадионуудаар урданайхидаал орходоо нилээд һайнаар хангагдаһан байна.

Бурят-Монголой физкультурнигууд 1950 ондо ехэхэн ба харюусалгатай уялганууде абаһан байха юм. Бидэнэр хадаа ГТО-гэй 9500 значкинууде бэлэдхэхэ, һургуули, промышленна предприяти бүхэндэ спортивна талмайнуудые бии болгохо ёһотойбди.

Физкультурнигуудай үдэрые бидэнэр нилээд амжалтатайгаар угтабабди. Гэбэшье, үшөө бүтээгдэгүй ажал хүдэлмэринүүд бии байна. Дутуу дундаяа усадхаха талаар физкультурна комитедууд, комсомольско ба профсоюзна организацинууд улам эршэмтэйгээр ажаллаха ёһотой. Городуудай ба худөөгэй спортсменүүд ВКП(б)-гэй ЦК-гэй заабаринуудые дүүрэнээр бэелүүлхын түлөө бүхы хүсээ элсүүлхэ уялгатай.

Большевистскэ парти ба советскэ правительство ажалшан арадай элүүр энхэ байхын түлөө, Эхэ ороноойнгоо физкультурын хөдөөө амжалта туйлахын түлөө саг үргэлжэ анхаралаа табина. Спортсменүүд, тренернүүд, инструкторнуудаг, багшанар, физкультурна бүхы хүдэлмэрилэгшэд үшөө гаргашагайгаар, үшөө ороддоёртойгоор ажаллажа, Эхэ ороноойнгоо, республикынгаа алдар солыо улам сүүрхүүлха бэзэ гэжэ найдагдана.

М. Хабалов, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД! Таряа хуряалгые эхилхэтэеэ хамта тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдэй темпые һуларуулангүй, улам хурдадхагты!

★ ★

ЭРХИМ ХАЖУУРШАД

Саянгын аймагай Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой үбгэд хүгшэд үбһэ хуралгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйлээр хабаадана. 58 нахатай колхозник Арья Дансаранжапов 0,5 гектар сабшаха нормотой байбашье, үдэр бүри 0,83 гектар хүрэтэр эрхим шанартайгаар сабшана. Мүн 62 наһатай үбгэн Ринчин Жамбалов үдэр бүри 0,71—0,74 гектар сабшадаг юм. Тэрэшэлэн, коммунистка Цыдыпрен Эрдынеева, колхозница Цыренханда Бальжирова гэгшэд үндэр сабшалга дээрэ үдэрэйнгөө норматабринуудые 150—166 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Тэдэнэр барандаа ВКП(б)-гэй парткомой ба аймгүйсэдкомой Хүндэлэй доскада бэшэгдэнхэй.

Бадмацыренов.

ОГОРОДНИГУУД ҮБҺЭ ХУРЯАЛГА ДЭЭРЭ

Торнин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой огородно бригадын гэшүүд байгша ондо катустын һайн ургаса ургуулжа, хүрэндөө түрүүшын арбаад центнер эрхим шанартай капуста тушааба.

Тус бригадые дүршэлтэй колхозник Тумур Сукуев толгойлно. 57 наһатай нүхэр Сукуев 12 жэлдэ энэ бригадын бригадираар хүдэлмэрилжэ байна. Огородно бригадые хүтэлбэрилхэһөө гадна, нүхэр Сукуев хадаа колхозойнгоо үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ туһалжа, үндэр бүри 0,5 гектар үбһэ сабшадаг юм. Тэрэнэй жэшээгээр огородно бригадынхид ойрын үдэрнүүдтэ 30 гектар үбһэ сабшаха гэһэн уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Нүхэр Сукуевай хүтэлбэрилдэг огородно бригада жэл бүри овощной культурануудай һайн ургаса хуряадаг. 1949 ондо гектар бүриньө 110 центнер овощь суглуулаа юм. Мүнөө жэлдэ мүн лэ бага бэшэ ургаса хуряаха зорилготой.

Г. Ильин.

ҮБГЭН ПАТАРХИЕВ ВЫСТАВКЭДЭ КАНДИДАТ

«Улаан-Аха» колхозой 67 наһатай үбгэн Санжимитып Патархиев Ахын аймаг соогоо эрхим хуряалгаараа гэжэ суурханхай. 50 гаран жэл малшан ябаһан дүй дүршэлтэй байһан тула нүхэр Патархиев зунай бэлшээрие зүбөөр хуваарилан, малаа адуулжа ба һайнаар харуулжа, үхэрнүүдээ хатар тарганууд болгонхой.

Мүнөө үедэ үбгэн Патархиев Эмшэр гэжэ нютагта 250 толгой малнуудараа зуһажа байна. Колхозойнгоо малнуудые олошоруулхын түлөө эсэхэ сусахые мэдэнгүй хүдэлмэрилжэ байһан энэ үбгэн хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэ олонхой.

Д. Дугаров.

Иволгада механизмууд муугаар хэрэглэгдэнэ

Колхозно нинтын адуу малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгэй шухалын шухала удхашанартай байһыень ВКП(б)-гэй Обкомой хоёрдохи пленум тэмдэглэһэн байгаа. Тиихэ зуураа, үбһэ хуряалгын сезон соо тракторна сенокосилка бүреэр 1000 гектарһаа бага бэшые сабшаха, силос хэршэдэг тракторна машина бүреэр 800—1000 тонно силос хэршэжэ дараха ябадалые туйлахыень аймагуудай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудые уялгалһан байна.

Зүгөөр, энэ тогтоол Иволгын аймагта дүүргэгдэнэгүй. Саянтын МТС-эй 7 тракторна агрегадуудай нэгэниинщые нормоёо дүүргэнэгүй. Мүн силос хэршэдэг тракторна машинануудынь баһал ёһо тэдыгээр хэрэглэгдэнэ. Иимэ түлөө нөөцө байдалые хаража байбашье, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энэ гэхэ хэмжээ абангүй һуудаг.

Гадна, үбһэ тэжээл бэлэдхэлдэ хүсэтэ машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр, зүбөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тон харюусалгагүйгөөр хандана. Үбэлэй сагта тракторна сенокосилкын машинистнуудые бэлэдхэгүй дээрэһээ, мүнөө болоходо техникэ шудалаагүй, дайралдаһан лэ хүнүүдые үдэр бүри һэлгэн машинануудта һуулгахадань, тэдэнэрынь косилкын механизмуудые тэрэ дары эбдэжэрхидэг баһина. Жэшээлбэл, «Улаан Оронго» колхозодо хүдэлмэрилдэг тракторист Г. Раднаевай агрегадта тракторна сенокосилка шудалаагүй Вимбаева гэжэ залуухан басага томилхоёонь, нэгэ тойросо хээгүй ябатараа машинаяа эбдэһэн байха юм.

Тус артелиин сабшалаг дээрэ хүдэлмэрилдэг Дылгыровэй агрегат машинистнуудай дутуулһаа болжо 3 косилкын орондо 2 косилкаар сабшана. Хэтэрхэдээ, колхозой түрүүлэгшэ Цыренжапов тракторна агрегадые үбһэ сабшалгаһаа болюулжа, нуур шадарай хулһа ожорһо сабшахыень эльгээжэрхинхэй. Тиихэдэ силос хэршэдэг тракторна машина удэр бүри миил 3 часай турша соо ашаглагдана. Имагтал эдэ бүхы ушарһаа тус колхоздохи 3 тракторна агрегадуудаа оройдоо 200 шахуу гектарай ногоо сабшаад байна.

Тэрэшэлэн, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд тракторна сенокосилкада бүтүү буртаг, мөдо шулуутай участогуудые таһалжа, буруу ябадал гаргаба. Үнгэрхэдөө, колхозой бригадир Гомбоев тракторна сенокосилкын машинистнуудай хүдэлмэрие зогсоожо, тэдэние һургааг отодолгодо гаргажархёо. Ушар иимэһээ тракторна агрегат миил 45 гектарай үбһэ хуряагаа.

Эдэ колхозуудһаа «Красный пахарь», Ворошиловай нэрэмжэтэ ба бэшэ артельнүүдтэхи тракторна агрегадуудые холошье ошоогүй байха юм. Тэндэхид 1000 гектар сабшаха түсэбтэй байгаа һаа, мүнөө арайхан 50—60 гектар сабшаад байна.

Сэхынь хэлэхэдэ, иволгынхид республикын түрүү аймагуудай зэргэдэ гараха дүүрэн арга болоншотой гэжэ. Тоод, энэ арга болоншоёо хэрэглэжэ шадаагүй байһаар. Гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, аймагай хэдэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд механизацие тоохогүй һанал бодолоороо аймагаа хойшонь татажа байна.

Харин эдэ бүхы дутуу дунданууды һайн мэдэжэ байһан аймагай хүтэлбэрилхы органуудай ямаршье хэмжээ абангүй, һанаа амархан байхань гайхалтай. Партийн айкөм, аймагай гүйсэдхэхэ комитет ба хүдөө ажахын таһаг болбол эдэн тушаа хэдэн олон сигналнуудта «дүлии» зандаа байһаар. Ажалай механизацие тоохогүй аашануудые гаргадаг нэгэшье түрүүлэгшэ, нэгэшье бригадир харюусалгада хабаадуулагдаагүй.

Колхозно нинтын малажалда тэжээлэй бата бэхи база саг болзор соонь байгуулхын түлөө эрид шанга хэмжээнүүдые абаха саг тулаа.

А. Антонов.

Правительствын тогтоолые бэелүүлэн

«Ургаса хуряалгые ба хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые Бичурын аймагай «Красный боевик» колхозой гэшүүд үндэр дэбжэлтэтэйгээр угтаа һэн. Энэ тогтоолые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, нинтынгээ ашаг шэмэтэ малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ба таряа хуряалгада жэшээтээр бэлэдхэхэ гэжэ түс колхозойхид шиидэһэн байгаа.

Энэ зорилгоёо хэрэг дээрэнь бэелүүлэн, түс колхозойхид үбһэ хуряалгын хүдэлмэрие эмхитэй гуримтайгаар ябуулжа байна. Тэдэнэр августын I болотор сабшалангайнгаа 95 процентые сабшаад, үбһэ соёохо түсэбее 80 процент дүүргэбэ. Тэрээнһээ гадна, малажалай фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд һурагшадтай хамта 200 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэһэн ба 100 гаран тонно силос дараһан байха юм.

«Красный боевик» колхоз үбһэ хуряалгые хурдан темпээр ябуулха зуураа, таряа хуряалгада бэлэдхэлайнгээ хүдэлмэрие амжалтатайгаар дүүргээд, мүнөө таряагаа түүбэрилэн хуряажа эхилбэ.

А. Шулунов.

Кяхтын аймагай «Улаан Табангут» колхозой ОТФ аймаг дотороо түрүү фермэ гэжэ тоологдодог. Энэ фермынхид хонц үсхэбэрилхэ 3 жэлэйнгээ түсэбые мүнөө жэлдэ дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фермын эрхим хонишоо комсомолка Цыпылма Петухеева шэнэ түлнүүдэй дунда.

М. Минеевэй фото.

ТҮРҮҮ ФЕРМЭДЭ

Мухаршэбэрэй аймагай Сагаан-Шулуутайн сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз адуу мориды үсхэбэрилхэ түсэбөө жэлһээ жэлдэ дүүргэдэггүй байгаа. Тиигээд, тус фермые гүнзэгы гээгдэлһээнь гаргахын тулада 1949 оной ноябрь һара соо колхозой хамтын суглаан нүхэр Балдан-Доржи Батуевые КТФ-е даагшаар томилоо һэн.

Мүнөө эндэ адуу мори үсхэбэрилгын байдал тад ондоо болонхой. Адуу моридой байра байдал ба харууһалга һайжаруулагдажа, тэдэнь тобир тарганууд, тоо толгойн хоролтодо ородоггүй юм. Тэрэщэлэн, нэгэшье гүүн хабарай ороондо оруулагдангүй үлөөгүй. Тиимэһээ, нүхэр Батуев болбол ерэхэ жэлдэ 40 гүүдһээ 38-һаа үсөөн бэшэ унагадые абахаб гэһэн уялга абажа, колхознигуудаа найдуулһан байна. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын ба нэн түрүүндэ адуу моридойнгоо үбэлжэлтые жэшээтээр үнгэргэхын түлөө түс фермынхид эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Д. Лопилов.

Эрхим адуушан

Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой моридой фермые даагшаар Балжинима Цыренов хүдэлмэрилнэ.

Мүн нүхэр Цыренов өөрөө адуушанаар хүдэлмэрилнэ. Зоотехническэ заабаринуудые наряар сахижа, өөрынгөө бүхы арга шадабариие бүрин хэрэглэһэнэй ашаар ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаһан байна. Тодорхойлбол, 1948 ондо харууһалжа байһан 50 гүүдһээ 49 унага, 1949 ондо 45 гүүдһээ 43 унага элүүр энхээр абаһан байгаа. Мүнөө 34 унагадые абаад, үшөө шэнэ түлнүүдые хүлеэжэ байна.

«Республикын эрхим адуушан», «Республикын фермын эрхим даагша» гэһэн нэрэзэргэнүүдтэ нүхэр Цыренов хүртэнхэй.

Д. Тогошиев.

Цыден-Жап ЖИМБИЕВ

БАЯН НУГА*)

(ПОЭМЭ)

«Энэ башам ажалһаа
Эльгээ хайлаа, айгаа һаа,
Орондомнай оро» — гээд
Хоротойхоноор нэмээгээ.
«Юрдөө таанад шуурнгүй
Ехэшүүлээ шагнагты.
Уламыень мэдэнгүй
Уһаруу бу орогты.
База соохи үнеэдтнай
Барагханаар хооллогшол,
Бүгэдөөрэн һайн һүтэй
Байдаггүй хань мэдээжэ.
Тэрээшэлэн юумэл даа
Таряанайтнай газарынь,
Хубилгаха гээшэтнай
Холо. Хүсэн багахан.
Байһан эдэ габьяагаа
Батаар адхан алдангүй
Ябаал һаамнай дээрэ,»—гэн
Түрүүлэгшэ хөөрөө һэн.
Дубов зоной үрдилсэн
Дуугархые шагнажа,
Толгойгоороо маатинса
Тулан алдан бодожо,
«Нүхэд, һая бидэнэр
Нэгэ завод бултандаа
Стахановска нэрые
Олобо гээд дуулаабди.
Едо ганса хүн бэшэ,
Едо ганса цех бэшэ
Целэ завод, мэдыта,
СССР соомнай хэды бэ?!
Баатар нангин хэрэгынь
Бэлэн башэ байгаабзэ.
Тиибэшье һаань эзэдынь
Туйланад лэ. Зүб бэзэ?
Гансал Баян-Нугаяа
Харан һайшаан ябангүй,
Хамаг байһан дайдаяа,
Колхозоороо, үлээнгүй,
Эжэл түрхэм аймагаа,
Республика, ороноо
Бүхы үргэн талмайгаарнь
Баян-Нуга болгоёл!
Хүсэ, шэнээн, шадалнай
Хүрэхэ гү? Хүрэхэ!
Бригадануудударна
Байрыень лэ өлгобол.
Стахановска нэрые
Артелеэрээ өлөё!
Түрүүлэгшэ, мүртэйгөөр
Тэрээн тухай бодоё.
Үнэн сэнтэ эрмэлзэл
Үгы хэхээ байналши,
Зэмэш ехэ, нэгэ заа
Зоной үгэ шагналши».
Дагбын аба һууриһаа
Дубовые зүбшөөнэ.
Һүүлдэнь Мунхэ-бригадир:
«Үглөөдэрһөө Бальжамнай
Зоригоо эршэдүүлэн
Залуушуулай бригада
Даажа абаад, түс рекорд
Дайлалсаг лэ» гэбэл даа.
Орой һүни суглаашад
Олон тээшээ тарабад.
Үндэр һайхан зорилгоо
Үнэн гэжэ тогтоогоо.
Улам ехэ шуналта
Үетэнэй зүрхэн соо,
Үшөө хэдэн илалта
Угтан байнаб үглөөнһөө!

10.

Урдань бүхы талаяа
Үтагжүүлгээр хангажа,
Урьдэдэггүй байһанаа
Ушар удхаарнь унгилжа,
Ойрын газар шэбхэлэн
Үнтэ сагаа барадаг
Саадахидань хүрэнгүй
Һаладагаа мэдэрэн,
Эгээл холын участогһаа
Эхи табин орохоор
Агрономой үгэһөө
Арга хургаа олохоо
Суглаанайнгаа һүүл дээрэ
Залуушуулнай үлөөд һэн.
«Замай арюун байгааанда
Зөөхэ» гэжэ зүбшөөд һэн.
Машинануудь, Бальжаная
Матын хүл руу эльгэхэ,
Үлөөшэдүүл бултандаа
Унхайн бууса орохо,
Хоорондоо мурысэн
Хүдэлхэмнай юутэгүй,
Гэлсэһанэ үглөөниинь
Хүхюу хүнүүд мартаагүй:
Ёһоор үдэр болоодуй
Үшөөл һүни байхадань,
Хэдэн шаргаар шууятай
Хээрынь газар гараад һэн.
Бараг гэгшээр ажаллаад,
Бага үдэ болгобод.
Бухал шэнги обооныуд
Бууса дээгүүр дүүрэбэд.
Толгой тоолон—хүн бүхэн
Дүрбөөд шарга асараа.
Һаял мүнөө тэхэрин
Һөөргөө наашаа татуураа.
Бээрэмсээрээ шаргаһаа
Буугаад гүйлдэн ябаһаар,
Нуга хүрэн ерэбэд.
Нүхэдтэеэ золгобод.
Хэлэгдэһэн газартаа
Тэдэнэрынь ошоогүй,
Баһал Баян-Нугадаа
Агсан байбад сүлөөгүй.
Хоёр мундуу «ЗИС»—үүдтэ
Хүсэн шадал байнал гээд
Хэмһээ үлүү гаратарнь
Хоршол аргал сүм зөөгөө.
Дулма гээгдээд бэшэнһээ
Тэдээн тээшэ дүтэлбэ.
«Хараахаяа ерээгта?»
Гэжэ Бальжан уттаба.
«Үгы, юундэ Матын хүл
Ошоогүйбши?» — «Айкомһоо
Түрүүлэгшэ удангүй
Тэхэрихэл үглөөнһөө,
Тиинһэн хойнонь мэдэхэб.
Тэрэш намай табяа юм»
—«Үхибүүхэн бэшэ хаш
Ойлгоо һаашни яаха юм».
«Һонин байна. Тэндэхи
Саһан соогуур ямар
Автомобиль ябахаб?»
«Амаа хата, хаалдамар!
Модошодой харгынуд
Матын хүлөөр олон юм.
Мэдээгүй һаа миин ошоод
Нюдэлхэеэ ягаабш?» гэн
Тушаан болон ерэһэн
Түбһэн Мунхын ганиран
Сухалдажа байхадань,
«Сухарилга һалагдаа,
Хэтэ энэ хэрэгээ
Хэһэд, саада захадань
Хүрөөгүй һаа, нэрэеэ
Хухалхалди, нүхэдүүд».
Гэжэ Дулма хэлэнэ.
Хэн хэнщьегүй зүбшэнэ
Бальжан тадэ үгыень
Балай дээрэ абаагүй.
Хонгёо сууряан аялган
Ханхинһаар һуларба.
Хүбүүн ургэн нугада
Гансаарханаа үлэбэ.

(Үргэлжэлэлынь хожомдараа).

*) Үргэлжэлэл. Эхиниинь июлиин 23, 28-най ба августын 1,5-най номернуудта).

АГУУЕХЭ ГОРОДОЙ АЖАБАЙДАЛҺАА

(ЛЕНИНГРАДҺАА БЭШЭГ)

Хатуу шэрүүн 900 үдэрэй блокадын үедэ байдалһаа сүлөөлэгдэһэн герой—Ленинградаа 1944 оной январиин 27-ныр ургэн ехэ Эхэ оромнай халуун салют амаршалаа һэн...

Хэдэн жэлдэ айхабтар хатуу хүшэр блокадые тэсэжэ гараһан баатар городой дүрэ шарай тэрэ үедэ танигдашагүй байһан юм. Невскэ проспектын томо томо гарнууд анда тэндээ бага ехэ осколконуудаар һэрхигдэшэһэн, тэрнүүдэй үлэмэ томо сонхонууд бельмастрова фанеедаар бүтүүлэгдэнхэй байгаа.

Трамвай ба бусад транспортнууд хүдэлмэрилдэггүй һэн. Үдэшэ болоходо бага харанхы, гэрэлгүйһөө гадна водопровод эбдэршэнхэй һэн.

Энэ һандаршаһан, хүндэ байдалтай, хэрүүн амисхаалтай Невскэ хадаа бүхы городойнгоо хохидолые элеэр гэршэлжэ байгаа балай. Городой захын районуудай һандаралгануудбүри ехэ байһан юм.

Ленинградта блокадын үедэ байрын 8 миллион квадратна метр талмай, һуртуулиин бүхы байшангуудай хахадһаа нуугдань, эмнэлгын эмхи зургаануудай 60 процентнь, транспортын 85 процентнь хэрэгсэлнээ гараһан байна. Дайнай урдахи промышленна оборудованиин хахадһаа багань үлэһэн ба ажалладаг зоной тоо нилээд үсөөрһэн байна.

Харин муухай немецкэ булимтарагшад Ленинградта иимэ ехэ гэмтэлнүүдые ба һандаралтануудые үзүүлһэн байна. Гэбшье, Ленинградай арад зон дайнай үедэ городоо хамгаалһандал адли эршэмтэйгээр, большевистска парти, багша Сталинайнгаа уриалаар, уһаһан малгайгаа абангүй, городоо һэргээн болхоолгын ажал-ябуулгада шармайн ороо һан.

Манай үргэн социалистическа ороондо багша Сталинай эсэгын туһаламжа үзөөгүй нютаг гэжэ байхагүй... Ленинград городой түүхэ агуулхэ Сталинай нэрэтэй таһаршагүй холбоотой... Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ хархис Гитлерэй харе муухай һанал дүүргэжэ ябаһан немецкэ командованиие Ленинградые үлэнхэ блокадын түмэр дүхэригөөр бүһэлөөд, тэрэнай баатарлиг хамгаалагшанарые тураажа алаха гэһэн һанаатайгаар, үндэрһөө үдэртэ үхэлэй галаар бүүдэжэ байхэ үедэ, нүхэр Сталин баатар городой хамгаалагшадта баруун гараа һарбайжа, Ладожско нуурай мүльһэн дээгүүр автомобильна трассые нээлгэжэ һэн. Ленинградай арад зон энэ айхабтар ехэ удхашанартай байһан трассые «ажамиларалай харгы» гэжэ тон зүб нэрлээ һэн. Блокадын һүүлээр эсэгэ Сталинай удирдалга дороо Эхэ оромнай Ленинградаа хамаг хэрэгсэлээр хангажа, дайнай шархые аргалха ябадалда туһалһан байгаа.

Ленинградын бүхэн инаг Сталинай эсэгын анхаралые үндэрөөр сагнадаг.

* * *

Дайнай шархые үшөө хүсэдөөр аргалаадуй арбан табан Ленинградска фабрика заводуудай коллективүүд бүхы городойнгоо хүдэлмэришадта 1947 оной үеэдые түсэбые болзорһоонь урид дүүргэе гэһэн уриалтайгаар хандаһан байгаа. Тиигээд Октябрьска революциин 31 жэлэй ойтой дашарамдуулан абаһан уялгаяа эрхимээр дүүргэһэнэй һүүлээр нүхэр Сталинда мэдэгдэхэ һэн.

Табанжолые дүрбэн жэл соо дүүргэхэ гэһэн Ленинградска хүдэлмэришадэй урьалые бүхы манай советскэ ороноо дамжаһан байна. Ленинградай хүдэлмэришад 1949 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ... Мүнөө үедэ Ленинградаархин бүхы советскэ арадтаяа хамта, багша Сталинда үгэһэн уялгаяа бэелүүлэн, үндэрһөө үдэртэ ажаллай үндэр бүтээсэ туйлана. Техническа прогрессай түлөө хүдэлөөн үргэдэжэ, наука ба үйлдэбэриин хүдэлмэришэдэй хоорондо олонитын творческа мүрысөөн гүнзэгыгөөр набтаржа байна. Үнэрэгша саг соо хадэн зуугаад аньһота машинануудприборнуудшанаэр бүтээгдэһэн байна. Гансахан турбинануудые бүтээлгэ 1950 оной 1 кварталда 1949 оной түс кварталһаа 13 дахин ехэ болоо. Парти ба правительство Ленинградска хүдэлмэришэдэй хахадһаа үлүү ойрын саг соо 5—6 разряднаа доошо бэшэ квалификацитай болгохо гэһэн харюусалгата даабари угэһэн байна. Мүнөө үедэ Ленинградска хүдэлмэришэдэй табадахи хүн бүхэн нэгэн гээһаа рационализатор, үгы һаа изобретатель байна. Энэ хадаа техническэ культурын ургажа байһаниень элеэр харуулна. Социалистическэ уялга, стахановска вахта, рационализаторска үүсхэлгые бэелүүлгэнүүд хадаа түсэбһөө хэдэн миллион үлүү тонно металл арбилалга, хэдэн зуугаад скоростной хайлуулга ба элдэб янаын бүтээсэнүүд боложо бэелүүлэгдэдэг байна.

Манай советскэ арад зон үсэгалдэр, мүнөөдэр хэнэрэа һанаагаа дүүргэдэггүй. Советскэ хүнэй һанаан гээшэ урагшаа хизаргүй. Социалистическэ мурысөөн гээшэ коммунизм гээшэ урагшаа дабшалгымнай нэгэн хүсэн мүн. Һүүлэй үедэ москвичуудай үүсхэлгээр Ленинград Москва хоёрой хоорондо эрхим бүтээсэн хажуугаар, ажаүйлдэбэриин түүхэй эдэлые арбилха гэһэн мурысөөн ургэнөөр дэлгэржэ байна. Москвагай стахановецууд Л. Корабельщикова, П. Кузнецов гэгшэд арбилһан адлэлэрээ һарадаа нагэ үдэр ажаллаха гэжэ уриал гаргаһан байгаа. Тиихэдэнь майн нэгэнэй һайн үдэрэй үвда таа Сталинска шангай лауреат, «Скороход» фабрикын эсхэгшэдэй бригадир Ольга Муштукова арбилһан эдлэл даэрэ һарадаа хоёр үдэр хүдэлмэрилээ гэжэ московско стахановецуудта хандаһан байна.

Энэ патриотическа уриал айхабтар халуунаар бүхы хүдэлмэришэдөөр угтагдаһан байна. Мүнөө энэ уриалые тодожо абаһан машино-бүтээгшэд, сталеварнууд, текстильщигууд, барилгашад, энергетигууд, торфянигууд, түмэр замай хүдэлмэришэд эршэмтэйгээр ажаллажа байнад. Хоёр ехэ городой промышленна предприятинууд бэе бэеннүүдээ социалистическа мурысөөндэ урина. Жэшээлхэдэ, Кировска заводой мартеновска цехэй хүдэлмэришэд эдлэлые арбидхаха гэһэн уялга абаад, московско «Серп и молот» заводой прокатнигууд ба мартеновецүүдтэ хандаһан байна.

Түүхэй эд арбилхын түлөө мурысөөн ургэлжэлһөөр. Энэ гүнзэгы удхашанартай хүдэлөөн болбол Ленинградые гүрэнэйнгөө промышленна центр болгон һэргээхэ гэһэн парти ба правительствын даалгабариин эрхимээр дүүргэдэжэ байһаниинь харуулна. СССР-эй Верховно Соведэй сессидэ үгтуулан стахановска вахтада нэгэн хүн шангаар ленинградаархин жагсаһан байна.

Үнгэрэгшэ майн нэгэнэй һайн үдэртэ ленинградаархин бүхы советска арад зонтоёо адли айхабтар ехэ ажалай ба культурын дэбжэлтэтэйгээр ерааһан байна. Ленинградта һайн үдэр ехэ һонёор үнгэрдэг. Тэдэнэй нагые хараад үзээ.

Үглөөнэй наран адмиралтейска зүүе ошотуулан аажамхан дэгдэжэ аятайхан туяагаа сасаруулна... Финска залив шадарһаа һалхин намдуухаанаар үлежэ, бүхы дэлхэйдэ һүр хүсэеэ харуулхаяа зэһэжэ байгаа баатар городой улаан түгуудые намилзуулан арюухан агаар асарна. Үргэн жэбжэгэр Невскэ проспектын хоёр хажуугаархи үндэр нигта гэрнүүдэй уужам сонхонууд хүхюутэйгээр ялалзанад. Гостинна рядай наада нюураар шэнэ һуулгагдаһан мододой нэгшэгэр аллея шэнэхэн наранай гэрэлээр амилан байна. Невскэ проспект һайн үдэртэ олон мянган нэкат, лозунг, түгуудаар гоёшонхой...

Трамвай, троллейбус, автобус ба бусад машинануудай һэлгэлдэн ябаха абяан үглөөнэй суурянда ургэлжэ нэгэ хүнхиөөн боложо дуулдана... Эртэ байхаһаа хойшо городойхид бэлдэгдэжэ байна..:

Үглөөнэй арбан сагта Ленинградска сэрэгэй округой частьнуудай нарад өхилна... Удаалуулан олон мянган хүдэлмэришэд, хэдэн дахин халуун хүйтэн шалгалта соогуур гаража хатуужаһан ленинградайхид хэдэн таһаа үрдин ерэһэндэл дворцово ургэн талмайн баруун талада ниилэжэ ургэн ехэ далай шэнги болон правительственна трибунай хажуугаар бүхы дэлхэйдэ һур хүсэеэ харуулан үнгэржэл байнад... Хүн бүхэнэй нюдэд баярай галаар ошотонод...

Үдэшэ хэдэн зуун мянган зон һайндэрэй салют харахаяа Невагай арье ба хуурганууд дээрэ сугларна. Эдэб үнгын иллюминацяар гоёогдоһон улаан туга Балтийска флодой корабльнууд мүрэнэй гол руу һубаран зогсонхой... Невагай саада тээ Петропавловска крэпостьэй шулуун ханада «Багша Сталинда алдар соло!» гэһэн бэшэг ялалзана. Уужам, ута шэрэм хуурганууд дээгүүр тугууд һэбшээндэ намилзан бахамтайгаар далланад.

Салют... түүхэтэ городые шэмэглэн байдаг Нева мүрэнэй номхон долгиндо үнгэ бүриин туяанууд толотон ирална... Эдэ үзэсхэлэнтэ сагта Ленинград бүри гоёор харагдана.

Үргэн Дворцово талмай дээрэ зуугаад мянган зон сэнгэн хүхина... Александрийска колоннын үзуурта артистнууд наада харуулна. Баһа Исаакиевска площадь дээрэ арбаад мянган залуушуул хүхин танцовалан зугаална...

* * *

Невскэ проспектын хоёр талаар электрическэ галай ялагар люстринуудай олон янзын галнууд мцһэлзэн байнад. Классическа искусствын нангин бүтээсэ угалзата нарин барилгануудай зу-

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

Аюулгүйн Советэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, августын 3. (ТАСС). Аюулгүйн Совет СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малигай түрүүлэлгэ доро сугларан, Советэй түрүүлэгшэ нүхэр Малигай августын 1-дэ дурадхаhан саг зуурын зүблэхэ зүйлые баталан абаха тухай асуудал зүбшэн хэлсэлгээ hэргээгээ.

Үсэгэлдэрэй заседаниинхидал адляар, Советэй үзэмжэдэнь 2 дурадхал: Хитадай арадай правительствые Аюулгүйн Советдэхи Хитадай хуулита түлөөлэгшэ гэжэ Советэй мэдэрхэ тухай, корейскэ асуудалые эбэй ёhоор шиидхэхэ асуудал хоёрдохи пунктаар зүбшэн хэлсэхэ гэhэн советскэ делегациин дурадхал; Хойто Кореядэ эсэргүү шэглүүлэгдэhэн США-гэй резолюциие Совет 1-дэхи пунктаар зүбшэн хэлсэхэ ёhотой гэhэн Холбоото Штадууудай делегациин дурадхал байгаа.

Удаалуулан нүхэр Малик СССР-эй түлөөлэгшын ёhоор үгэ абаба.

Совет хадаа процедурна асуудалые, имагтал зүблэхэ зүйлэй пунктнуудые ямараар табиха тухай асуудалые, 3-дахи заседани дээрээ зүбшэн хэлсэжэ байна. СССР-эй дурадхаhан ёhоор, корейскэ асуудалые эбэй гуримаар шиидхэлгын үндэhэ hуури дээрэ зүбшэн хэлсэхэ гү, али Кореядэ эсэргүү агрессиие hүжэрөөхэ зорилгоор корейскэ асуудалда хандаха гү гэhэн хоёр гол хараа бодолнууд үгэ хэлэлгын үедэ элирээ гэжэ Малик мэдүүлбэ.

Советскэ Союз хадаа корейскэ асуудалые эбэй ёhоор шиидхэхэ ябадалда хүргэхэ процедура абахые оролдоно. Харин США-гэй правительство болбол Кореядэхи США-гэй агрессиие далдалхын тула, событинуудые буруугаар харуулха гэhэн hэдэлгэ гаргана гэжэ Малик нэмээн хэлэбэ.

Холбоото Штадууд Кореядэ дайнай ябуулга үүдхээд, өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдээр хамаархахын тула, тэндэ тохёолдоhон байдалые ашаглажа байна. Холбоото Штадууд хадаа Кореядэ агресси хэжэ байhаниинь лабтай. Корейскэ асуудал үнэндөө ямар ушартай байнаб гэхэдэ, Кореядэ гражданска дайн боложо байна, тиихэдэнь Холбоото Штадууд энэ гражданска дайнда хамаархан, корейскэ арадта добтолоод, американска газарай, далайн ба агаарай хүсэнүүдые хэрэглэжэ байна. Эдэнь элитэ агресси мүн болоно.

Аюулгүйн Совет хадаа 2 арга боломжонуудай нэгые: эб найрамдалда хүргэхэ замые гү, али дайнда хүргэхэ замые шэлэхэ ушартай болоод байна.

Аюулгүйн Совет өөрынгөө гэшүүдэй составай хуулита болоод байхадань лэ тиимэ шэлэлгэ хэжэ шадаха. Энэ ушарые үндэhэ болгон, Советскэ Союзай делегаци хадаа Хитадай арадай правительствын түлөөлэгшые Аюулгүйн Советдэй энэ дары мэдэрхыень шухалашалан дурадхана. Хэрбээ энээнэй хэрэглэгдээгүй hаань, Советдэй ямаршье шиидхэбэри хуулита бэшэ байха гэжэ, — Малик мэдүүлбэ.

Корея тушаа Холбоото Штадуудай эрилтээр Аюулгүйн Советдэй баталhан резолюцинуудынь хуули буса ба хүсэгүй байна гэжэ нүхэр Малик мэдүүлбэ.

Багашаг дискуссиин hүүлээд, Совет болбол голосовани хэжэ, Малигай шиидхэбэриие арсаба. Түрүүлэгшын шиидхэбэриие Эквадор, Франци, Норвеги, Англи. Холбоото Штадууд, Куба, тэрэшэлэн гоминдановец арсажа голосовалаа; тус шиидхэбэриие Советскэ Союз ба Инди дэмжэжэ голосовалба. Югослави ба Египет hаналаа баряа.

Аюулгүйн Совет болбол голосованиин үндэhөөр, Холбоото штадуудай дурадхаhан пунктые зүблэхэ зүйлдөө оруулха гэжэ шиидхээ.

Хитадай арадай республикын түлөөлэгшэдые табиха тухай пунктые зүблэхэ зүйлдөө оруулха гэhэн асуудалаар голосовани хэбэ. Тус асуудалые зүблэхэ зүйлдөө оруулха гэжэ 5 орон — Советскэ Союз, Инди, Югослави. Норвеги ба Англи голосовалаа. Энээниие Холбоото Штадууд, Франци, Эквадор, Куба, мүн гоминдановска түлөөлэгшэ арсажа голосовалаа; Египет hаналаа бариба.

Корейскэ асуудалые эбэй ёhоор шиидхэхэ тухай советскэ түлөөлэгшын дурадхаhан пунктые зүблэхэ зүйлдөө оруулха hэмди гэжэ 3 орон—Советскэ Союз, Инди ба Египет голосовалаа; Холбоото Штадууд, Англи, Франци, Эквадор, Куба, Норвеги ба гоминдановска түлөөлэгшэ арсажа голосовалба. Югославска түлөөлэгшэ hаналаа баряа.

Тиимэ болохолоороо, зүблэхэ зүйлдэ гансал асуудал — Холбоото Штадуудай оруулhан асуудал үлэбэ гэжэ Малик сонсохоо. Советскэ Союз энэ шиидхэбэриие хуули буса ба корейскэ асуудал эбэй ёhоор шиидхэлгэдэ hаад хэхэ, мүн саг үргэлжынь 5 гэшүүдэйнь хабаадалгаар Аюулгүйн Советдэй хуулита байлгые hэргээхэ ябадалда эсэргүү шэглүүлэгдэнэ гэжэ Советскэ Союз тоолоно, — гэжэ Малик хэлэбэ.

Удаадахи заседанинь августын 4-дэ болоо.

Кореядэхи американска агрессидэ хабаадалгаhаа Индонезиин правительство арсаба

ГААГА, августын 3. (ТАСС). Индонезиин Холбоото Штадуудай информациин министерствын түлөөлэгшэ Авдул Гани гэгшын мэдүүлгые Джакартhаа АНП дамжуулба.

Кореядэхи американска агрессидэ хабаадахын тула Америкын Холбоото Штадуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ нэгэшье индонезиецэй орохые Индонезиин правительство зүбшөөхэгүй гэжэ тэндэнь хэлэгдэнэ.

АГУУЕХЭ ГОРОДОЙ АЖАБАЙДАЛhАА

(Түгэсхэл)

заан хананнуудай дотор шэнэ ёhоной советскэ ажабайдал бусалан байна. Советскэ хүнүүд шэнэ шэнэ барилганууды барихаhаа гадна урданай гайхамшагта зохёолгонуудта анхаралтайгаар хандадаг байна. Эдэ ехэ ансамбль гэрнүүд дайнай hүүлдэ хуушан хэбээрээ hэргээн бодхоогдоhон байна.

Советскэ засагай тогтоhоной хойно эдэ барилганууудай үлэмжэ hайнуудынь олон ниитын hуралсалай ба сэнгэлгын газар болгогдоhон байна... Хаанай ордон-эрмитаж мүнөө дэлхэй дээрэ хамагай баялиг ехэ музейнүүдэй нэгэн болоно. Энэ хадаа юhэн гектар газар эзэлдэг гурбан дабхар Үбэлэй ордонhоо үшөө саашань залгуулан хэдэн томо гэрнүүд соо арай багтажа байhан баялигтай музей болоно...

Ленинградые хамгаалгаhанай тухай музей ямар шэрүүн байдалда хайшан гэжэ ленинградаархин блокадын үедэ городоо баатарлигаар хамгаалааб гэжэ харуулна. Уhан-Сэрэгэй музей ородой гүрэнэй уhан сэрэгэй бии болоhон сагhаа хойшо туйлаhан асари ехэ дэбжэлтэнүүдые харуулна. Эхэ орондоо hайниие хүсэhэнэйнь түлөөород арадай өрхим хүбүүд басагадые царизмын хаадаг байhан Петропавловска хэрэм мүнөө музей болонхой. Ородой нангин архитектурна ухаанай шедевр болохо алталмал куполоороо ялалзан байгша (104 метр) Исаакиевска соборой дотор 96 метр маятник фуко найган байна. Мүнөө Исаакиевска собор соо антирелигиозно музей байдаг. Ленинградта эдэнhээ бэшэ үшөө нилээд олон музей ба памятнигууд байна.

Амаралтын үдэрнүүдтэ урданай сагта городой заха үзүүрнүүдтэ харанхы лачуг, церковь, кабак мэтые мэдэхэ байhан хүдэлмэришэн анги театр, кино, сэнгэлгын сад, паркнуудаар хүхюутэй жаргалтайгаар сагаа үнгэргэнэ. Ленинградай хажуугаархи Пушкин, Петродворец, Сестрорецк, Гатчино г. м. городогууд ленинградаархинай сэнгэлгын газарнууд болонхой.

Ленинград хадаа ухаан эрдэмтэдэй хоёрдохи ехэ центр. Тэндэ элдэб түрэлэй эрдэм шэнжэлгын институдууд, академинүүд, дээдэ hургуулинууд олон байна. Советскэ үргэн ороной алишье заха хизаарhаа эрдэм, культурада hурахаяа залуушуул Ленинград ерэдэг. Ганса Ленинградска университедтэ жара гаран национальностьнуудай түлөөлэгшэд hурадаг байна: ород, украинец, грузин, армянин, киргиз, казах, таджик, бурят, якут, тувинец, чех, поляк, болгар, кореец г. м. Үнгэрэгшэ жөлдэ университедтэ ВКП(б)-эй Центральна Комитедэй тогтоолой ёhоор хойто зүгэй арадуудай факультет нээгдэhэн байна. Энэ болбол ленинскэ-сталинска национальна политикын бодотоор бэелүүлэгдэhэн байдалые дахин гэршэлнэ.

Ленинград городой hонинууд ехэ. Бидэнэр нэгэ хэдэн үгэнүүдые агууехэ герой — городой ажабайдалhаа абажа бэшэбэбди.

Д. Улымжиев,
Г. Туденов.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, августын 4. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани августын 4-нэй үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частнууд бүхы фронтнууд дээгүүр дайсанда хохидол ба гэмтэл ушаруулан урда зүг тээшэ добтолжо үргэлжэлөө.

Санчжу (Сиосю) тээшэ добтолжо ябаhан Арадай армиин частнууд дайсанай оборонын шухала пункт болохо энэ городые августын 2-то сүлөөлбэ. Санчжу (Сиосю) ородые сүлөөлэлгын байлдаануудта Арадай армиин частнууд дайсанай сэрэгүүдые ба техникые ехэ гээлтэдэ оруулhан байна. Трофейнүүд абтаа.

Зүүн эрье шадарай районуудта Арадай армиин частнууд американска ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хатуу шанга байлдаануудые үргэлжэлүүлээ.

Арадай армиин добтолгые дэмжэhэн партизанууд Хэчжу (Кайсю), Улсань (Урусан), Нусан (Фузан), Тэгу (Тайку) ба бусад районуудта өөhэдынгөө ябуулганууды эдэбхитэй болгоо.

* * *

ПХЕНЬЯН, августын 4. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани августын 4-нэй үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ.

Арадай армиин частнууд бүхы фронтнууд дээгүүр американска сэрэгүүдэй обороные дабан, добтолгоёо үргэлжэлүүлээ.

Американска ба лисынмановска сэрэгүүдэй үсэд шанга эсэргүүсэлтые бута сохин Арадай армиин частнууд Тэгу (Тайку) гэдэгые далдалжа байгаа дайсанай оборонын шухала газар болохо Хымчхонь (Кинсен) городые хүсэд сүлөөлбэ.

Хымчхониие сүлөөлэлгын байлдаануудта Арадай армиин частнууд американска сэрэгэй нэгэдэхи механизированнэ морин сэрэгэй дивизиин гол хүсэнүүдтэ шанга сохилтонуудые хэбэ. Плендэ олон хүн абтаа, мүн ехэ трофейнүүд абтаа.

Арадай армиин ондоо частнууд Хепчхонь (Киссен) городые сүлөөлөө. Мүн тэрэшэлэн энэ город шадарай районууд сүлөөлэгдэбэ.

Хепчхониие сүлөөлэлгын байлдаануудта Арадай армиин частнууд дайсанай нилээд олон солдадууд ба офицернүүдые хюдаhан байна. Пленнигүүд ба трофейнүүд абтаа.

Кореядэхи дайнай ябуулганууда өөрынгөө гражданинуудай хабаадалгые Индонезиин правительство хорибо

НЬЮ-ЙОРК, августын 3. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствын корреспондентын Джакартhаа дамжуулhанай ёhоор, Кореядэхи дайнда хабаадахын тула «hайн дуранай корпус» гэдэгтэ нэгэшье индонезецэй оролгые зүбшөөхэгүй байна. Энэ хадаа корейскэ асуудалда нейтралитет соносхоhон Индонезиин правительствын политикые бэелүүлгэ мүн.

Хэрбээ хариин гүрэнэй туг доро индонезиец хүн дайнда хабаадаа hаа индонезийскэ гражданствоhаа хаhигдахаа гэжэ мэдүүлэгдэнэ.

Хитадай арадай-сүлөөлэлгын армиин частнууд ороноо hэргээн бодхоолгын ба шэнэдхэн байгуулгын хүдэлмэридэ хабаадана

ПЕКИН. (ТАСС). Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин частнууд оронойнгоо арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Арадай-сүлөөлэлгын армиин частнууд hүүлэй хахад жэл соо 3.338 мянган му (1 му—гэдэг 1/16 гектартай сасуу) газарые шанаржуулан элдүүрилээ. Синьцзянска сэрэгэй округой частнууд газар элдүүрилгээр ба намаг газарнуудые хатаалгаар тон ехэ амжалтануудые туйлаа. Тяньшанска хада шадарай районуудта аяар 800 мянган му газар элдүүрилжэ үгэбэ.

Арадай-сүлөөлэлгын армиин частнууд газар элдүүрилгэhээ гадна, харгы заhабарилгада, hубаг канаванууды малталгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Баруун-Хойто сэрэгэй округой частнууд таряашадай 1 миллион му газарые уhалха шэнэ канаванууды малтаhан ба хуушан канаванууды hэльбэн заhабарилhан байха юм.

Шанхайн провинцида байhан сэрэгүүд 820 километртэ шоссейнэ харгы барижа дүүргээ.

Тэрээнhээ гадна, Арадай-сүлөөлэлгын армиин частнууд промышленностиин hалбаринууд дээрэ эдэбхитэйгээр ажаллана.

США-да фашизмын добтолго

(США-гэй компартиин национальна комитедэй секретарь Холл гэгшын статья)

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америкэдэ фашизмын эзэрхэлгэ тогтоохые дай үүдхэгшэд hэдэжэ байна гэжэ уридшалан hануулhан Американска Компартиин национальна комитедэй секретарь Холл гэгшын статьяе «Дейли Уоркер» газетэ толилбо. Фашизмын аюулые зайсуулхын тула эгээн үргэн, нэгэдэмэл фронт байгуулхые Холл уряална.

«Американска арадай гражданска эрхэ сүлөөдэ, хүнэй эрхэнүүдтэ бүхы дээрэнь добтолгын айхабтар ехэ бэлэдхэл ябуулагдажа байhые уридшалан hэргылүүлhэн тон шухала ба үнэн сэхэ hануулга ба уряа хэгдэнэ»,—гэжэ Холл бэшэнэ.

Кореядэхи американска агрессиин эхилhэнhээ хойшо фашистска үзэлэй ургажа байhан тухай тогтохо зуураа, Холл хадаа удаадахи баримтануудые заана:

Прогрессивнэ үзэл hаналтай гадаадын хүнүүдые концентрационно лагерьнуудта хааха ба бусад хэhээлгын хэмжээнүүдые абаха тухай Хоббсын хуулиин проект гэдэгые түлөөлэгшэдэй палата hайшаагаа.

Американска арадай демократическа эрхые үгы хэхэ ба коммунистическэ партиие хорихо зорилготой Мундтын хуулиин проектын шэнэдхэгдэhэн вариантые правительствын хүтэлбэрилэгшэд дэмжэхээр бэлэн байна.

Прогрессивнэ 24 ажал-ябуулагшад, тэрэ тоодо США-гэй компартиин генеральна секретарь Деннис түрмэдэ hуужа байна. Америкэдэ эсэргүү ажал-ябуулга мүрдэхэ түлөөлэгшэдэй палатын комиссиин «баhабат» гэжэ тэдэнэрые гэмнэнэ. Энэ комиссинь үшөө 57 хүнүүдые түрмэдэ хааха оролдолго гаргана.

Зэргэлжэ hууhан нэгэ бүлэ айл нүгөөдэ айлаа, нэгэ хүдэлмэришэниинь нүгөөдэёэ хобложо, шпионложо байхыень Трумэн хүсэнэ.

Шүүрдэн барилга, арестовалга ехээр ябуулхын тула бэлэдхэл хэгдэжэ байhан тухайда конгрессэй гэшүүд ба газетэнүүд хэлэнэ.

Гэм хэбэ гэжэ худалаар хардаад 23 негрнүүдые саазалха аюул тохёолдоод байна.

Хүдэлмэришэдые «хинахын» тула шэнэ хэмжээнүүд абтана, эб найрамдал хамгаалха бэшэгүүдые тараahанайнь түлөө автомобильна заводуудhаа хүдэлмэришэдые ажалhаань гаргана.

Профсоюзуудай забастовко хэхэ эрхэнүүдые хаhаха зорилготой түсэбүүд зохёогдоно.

Ороной олон тоото районуудта нютагай засагууд шуhата хюдалганууды элитээр хэжэ байдаг болоо.

Кореядэ американска агрессиин эхилhэнhээ хойшо 200 үлүүтэй арестнууд хэгдээ гэжэ Холл бэшэнэ. Коммунистнууд гү, али коммунистнууд гэжэ hанагдахаар хүнүүдтэй барисаатай байгшад гэмтэ нюурнуудта тоологдохо гэhэн хуулиие бирмингамска муниципальна совет hайшаагаа.

Коммунистнууд болбол демократическа эрхэнүүдые хамгаалан, сэхэ шууд тэмсэл ябуулна гэжэ мэдүүлхэ зуураа, Холл саашадаа иигэжэ бэшэнэ: «Ямаршье ушарта өөрынгөө нэрэ хүндэ ба сэхэ сэбэрые сахихаяа, эб найрамдалай, тэгшэ эрхын ба социализмын хэрэгтэ алба хэжэ үргэлжэлхэ байhанаа манай парти мэдэнэ».

Фашизмда эсэргүү тэмсэхэ арадай демократическа нэгэдэмэл үргэн фронт байгуулгада бага саг үлөө гэбэшье, үшөө хожомдоогүй байнабди, — гэбэ.

ТУРУУШЫН БААБГАЙ

Байгалай зүүн эрьедэхи Крутая гэжэ бухта хэдэн зуун жэлэй шэнэhэд ба хушануудаар хушагдаhан хадануудаар хүреэлэгдэнхэй юм. Тус бухтын ожорhотой эрьеын захада Баргажанай суута ангуушан Георгий Андреевич Шелковников ажаhуудаг. Тэрэ хадаа 50 гаран жэлдэ агнаха зуураа 96 баабгайнуудые, хэдэн мянган жэжэ ангуудые, тэдэнэй тоодо мянга гаран булганууды алажа, арhануудыень гүрэндэ тушаагаа.

Мүнөө Шелковников 67 наhатай болобошье, агнуурилhаар лэ зандаа. Мүн тэрэ өөрынгөө агнуурийн баян дүй дүршэлые залуушуулда дамжуулан үгэнэ. Эгээл залуу ба оролдосотой hурагшань тэрэнэй 16 наhатай хүбүүн Коля юм. Коля hургуулида hуража байбашье, сүлөөтэй сагтаа эсэгэтэеэ агнуурида ошодог байгаа. Тиихэ үедөө залуу ангуушан хэдэн олон хэрмэнүүдые, ондатрануудые ба бусад жэжэ ангуудые алажа, агнуурийн нилээд дүршэлтэй болоо.

Энэ жэлдэ Коля 8-дахи классые дүүргээд, зунайнгаа амаралтын үедэ баабгай агнажа эхилhэн байна. Бидэ тэрэнэй эгээл түрүүшынхиеэ баабгайе барихыень хараабди. Эсэгынгээ заабаряар Коля баабгайн ябадаг зүлгэ дээрэ ехэ шадабаритайгаар капкан табиhан байгаа.

Үглөөгүүр эртэ Коля эсэгэеэ ба айлшадые «табиhан капканиимни шалгахаяа ошоёл» гэжэ уриhан байна. Бухтада ородог Крохолина гэдэг багахан горхоной эрьедэхи намагые алад гараад, набтархан хадахан дээрэ ангуушадай гарахатайнь адли, хорёод алхын гарта баабгай хойто хоёр хүл дээрээ бодошоод, богонихон шэхэнүүдээ хүдэлгэн байгаад, сухалтай шангаар эрхирэн хашхараа hэн.

Тиихэдэнь ангуушад байhан газартаа хэбтэжэ, баабгай капканда лаб бүхөөр ороо гү гэжэ шалган харанад. (1-дэхи зураг).

— Гэмгүйдаа. Тэрэ бүхөөр капканда оронхой,—гэжэ Шелковников—эсэгэнь хэлээд, ангуушад бүри ураншаа ябаба. Хүнүүдэй тиимэ зоримгойгоор сэхэ ошоходонь, баабгай ехээр айжа, капканhаа мултарха аргаяа олохоёо болиходоо, хажуудаа байhан хүhан өөдэ абирба (2-дохи зураг). Теэд, тэрэнэй улам дээшэ гараха гэхэдэнь капкандань шагтагалаатай байhан хушын хүндэ бревно табиhагүй. Ангай иигэжэ хуhанда абиржа байха үедэнь тэрэнэй дүрсн хоёр дахин фото-пленко дэ буулгажа абаhан байнабди.

Хүтэлжэ ябаhан нохойнуу ангуушадай табижархихадань, дэнэр баабгайе тойрон гүйлдэ байгаад, шангаар хусалдаб Тиихэдэнь тэрэнь уурлаhан нохой дээрэ hурэнэб гэжэ газа унашаhан байна. Баабгай хо хоёр хүл дээрээ hуугаад, бого хон hүүлэй хабигануулан, hаб нууд ба шүдэнүүдээрээ нохойн дай добтолгоhоо бэеэ хамгаал Тиихэ үедэнь нохойнуудымни ш хатуулхань гэжэ айгаад, Ник Шелковников баабгайе бууда алажархёо юм.

Тэрэ баабгайнь залуушьй тон хүндэ байгаа. Тэрэнээ на дээгүүр носилкаар шэрэжэ, э хүрэтэр абаашаад, лодка дэ ашажа ангуушад гэртээ асу юм. Иигэжэ залуу ангуушан К Шелковников баабгай агнал түрүүшын шалгалта амжалтат гаар барижа шадаhан байна.

А. Ивановай ба **М. Минее**
фото-очерк.

МҮНӨӨДЭР СТАДИОНУУДТА

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ паровозо-вагонно заводой цехүүдэй командануу волейболоор наадаха ба ГТО-гэй значогуудта нормонуудые тушааха байна.

* * *

Футболоор БМАССР-эй кубок абахын түлөө худөөгэй командануудай мүрысөөнэй финал «Динамо» стадион дээрэ болохо. Мүн эндэ хүнгэн атлетикээр «Динамо», «Спартак», «Медик» ба бусад командануу мүрысэхэ байна. Футболоор городой түрүү hуури эзэл хын түлөө «Динамо», «Водни «Большевик» обществонуудай луушуулай командануудай м болохо.

* * *

«Строитель» обществын стад дээрэ городой түрүү hуури эзэл гын футбольно матч болохо. Э «Строитель», «Авангард» обще вонуудай залуушуулай ба ехэ лэй командануу уулзаха.

Харюусалгатай редактор орлогшо Ц. Б. БУДА

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Городой ажалшадай культурын ба амаралтын паркда «Особняк в переулке».

«Прогресс» кинотеатрта—«Чортово ущелье» (үдэр ба үдэшэ).

«Эрдэм» кинотеатрта — «Спортивна нэрэ түрын түлөө» (11 ба 13-часуудта), «Дайнай hүүлээр үдэшын 6 часта» (15.17 ба 19 часуудта).

«Бурмонголлес» трестын Үдык сплавной контородо

Участогуудта худэлмэрилхэ ахалагша бухгалтернууд хэрэгтэй байна. Адресань: г. Улан-Удэ, Зауда, сплавная контора, телефон 43 гү, али городской 7—50.

Улан-Удэ городто ба мүн бусад газарнуудта саг үргэлжэ худэлмэрилхын түлөө удаадахи мэргэжэлтэд хэрэгтэй гэбэл: экономистнуу главна ба ахалагша бухгалтернуу бухгалтер-ревизорнууд, бухгалтер расчетчигууд, ахалагша нормировщигууд, складые даагшад, охранникгууд, модо дархалха мастернууд, бракернууд хэрэгтэй. Адресань: г. Улан-Удэ, ул. Шмидта № тел. 4—51, 7—92, 2 звонка.

Инфекционно больницада медсестрануу, санитарканууд, кочегарнууд, слесарь, шофер ба сторож хэрэгтэй.

Адресань: Зауда, инфекционная больница.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1.80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4.52; пропаганды и агитации—7.85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3.23; писем трудящихся и информации—6.84 (2 зв.): об'явлений 2.64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02358. **Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.** Тираж 10.000.